PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVII. Št. 277 (8065)

TRST, petek, 26. novembra 1971

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Nasprotujoče si vesti o položaju na indijsko-pakistanski meji

Bodo ZDA predložile varnostnemu svetu OZN indijsko-pakistanski spor?

Pakistanske vesti o indijskih napadih - Osvobodilne sile Bangla deša nadzorujejo že obsežna področja Vzhodnega Pakistana

NOVI DELHI, 25. — Položaj med Indijo in Pakistanom je še vendno nejasen. Vesti, ki prihajajo iz Novega Delhija in iz Karačija so si popolnoma nasprotujoče. Indijci obravnavajo spor s Pakistanom bolj umirjeno in govorijo predvsem o bojih v Vzhodnem Pakistanu med osvobodilnimi silami Bangla deša in pakistanskimi vladnimi četami.

Tudi danes je indijska tiskovna agencija sporočila, da se opaža v vrstah pakistanske vojske v Vzhodnem Pakistanu precejšnja «utrujenost» po hudih bojih, ki jih je imela v zadnjih mesecih in zlasti v preteklih dneh z osvobodilnimi silami. Predstavnik Bangla deša je izjavil, da so osvobodilne sile obkolile pakistansko vojsko v nekaterih mestih Vzhodnega Pakistana in da na nekaterih področjih, kot na primer v pokrajini Džesore in drugih nadzorujejo že nad 80 odstotkov ozemlja.

Popolnoma drugačne so vesti iz Karačija ali Ravalpindija, kjer sproti poročajo o napadih indijskih oboroženih sil na pakistansko ozemlje. Predstavnik pakistanske vlade je danes dopoldne izjavil, da so pakistanske edinice ustavile «prodiranje indijskih napadalcev» na vsej fronti razen v enem kraju, kjer imajo Indijci v rokah še 170 kv. km ozemlja. Vladni predstavnik je poudaril, da so Indijci vrgli v to ofenzivo 200.000 vojakov. Te in podobne vesti niso bile potrjene niti v tujih diplomatskih krogih v Novem Delhiju, kjer zelo pozorno zasledujejo položaj na indijsko - pakistanski meji. V teh krogih so izjavili, da so oddelki indijske vojske sicer od časa do časa vdrli na pakistansko ozemlje v Vzhodnem Pakistanu, da bi pomagali gverilcem Bangla deša, da pa so se skoraj vedno po nekaj urah spet vrnili na indijsko ozemlje. Hkrati pa so v teh krogih izjavili, da ne odgovarjajo resnici trditve Pakistancev, da Indijci napadajo z desettisoči vojaki.

Poleg tega Pakistanci govorijo tudi o velikih indijskih izgubah. Tako danes uradno pakistansko sporočilo, ki je bilo objavljeno v Karačiju, pravi, da so Indijci v hudih bojih na vsej fronti z Vzhodnim Pakistanom imeli 10.042 mrtvih in 20 tankov uničenih. V Ravalpindiju pa so v dobro obveščenih krogih povedali, da je baje pakistanski predsednik Jahja Kan poslal po indijskem visokem komisarju v Islamabadu pismo predsednici indijske vlade Indiri Gandi, v katerem predlaga, da bi se sestala in razpravljala o nastalem položaju. Prav tako so sporočili, da je baje Indira Gandi odgovorila da nima časa sprejeti pakistanskega predsednika in da je ta izjavil, da je pripravljen sprejeti na pogovor tudi indijskega zunanjega ministra.

V Ravalpindiju so tudi sporočili, da je pakistanski zunanji minister včeraj ločeno sprejel veleposlanika ZDA in sovjetskega veleposlanika v Pakistanu s katerima je razpravljal o indijsko - pakistanski krizi.

Indijski zunanji minister pa je danes v parlamentu izjavil, da je kampanja, ki jo je Pakistan sprožil proti Indiji, vzgled «vojne histerije» Pakistana, da bi zavrnil pozornost od brutalnega nastopa proti ljudstvu v Vzhodnem Pakistanu.

Glasnik Nixonove uprave Ziegler je danes v San Clementu izjavil, da ZDA proučujejo možnost predložiti varnostnemu svetu OZN spor med Indijo in Pakistanom. Po drugi strani pa so tako demokrati kot republikanski senatorji opozorili Nixona naj se ne vmešava v indijsko - pakistansko zadevo, kjer si lahko opeče prste in kjer obstaja nevarnost, da se sproži drug Vietnam.

Jugoslavija zaskrbljena zaradi nevarnega razvoja dogodkov na meji med Indijo in Pakistanom

BEOGRAD, 25. — Jugoslavija je zaskrbljena zaradi zelo nevarnega razvoja dogodkov na indijskem podkontinentu in vedno pogostejših oboroženih spopadov na indijsko - pakistanski meji, ki groze, da se spremenijo v vojno med obema državama. Sodimo, da je potrebno storiti vse, kar je mogoče, kot je to predsednik Tito že rekel, da se zadeva mirno reši. To je izjavil na današnji tiskovni konferenci zaklopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Dragoljub Vujica. Omenil je tudi, da je Jugoslavija že prej opozorila, da bi vsako odlaganje politične rešitve, ki bi morala upoštevati željo prebivalstva in zagotoviti beguncem vrnitev v domovino, vodila samo v razširitev krize.

Vujica je nadalje obvestil novinarje, da bo prve dni decembra potekal na uraden obisk v Beograd podpredsednik vlade in predsednik Gosplana Sovjetske zveze Bajbakov, ki se bo s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta dr. Sirotkovičem razgovarjal o napredku in povečanju medsebojne blagovne izmenjave v prihodnjih petih letih.

Danes volitve v ČSSR

PRAGA, 25. — Jutri in pojutrišnjem bodo v ČSSR volitve, na katerih bodo izvolili nove člane vseh političnih in upravnih ustanov: ljudske skupščine, sveta narodov, z 200 in 150 poslanci, obe, češko in slovaško, zbornico ter lokalne uprave na vseh ravneh. Vseh volivcev je 10.290.000.

Na Češkoslovaškem ni bilo volitev od 1964. leta. Predvidene so bile 1968. leta pa so jih odgodili po invaziji sovjetskih čet. Predvolilna kampanja je bila zelo medla in brez pravega zanimanja, saj celo uradni podatki govore, da je na predvolilnih zborovanjih bilo prisotnih 20-25 odstotkov in med njimi predvsem starejše osebe. Na teh zborovanjih so prebrali uradni program in kratke biografije lokalnih kandidatov.

Zaključeno zasedanje «Komunisti in Evropa»

Zanimiva izvajanja prof. Forteja, socialista De Pascalisa in predstavnika SZ Kozlova

RIM, 25. — V EUR se je danes zaključilo zasedanje na temo «Italijanski komunisti in Evropa», ko je na številne posege odgovoril pobudnik zasedanja poslanec Amendola. Zasedanje je vzbudilo veliko pozornost in so bili na njem prisotni znanstveniki ter ugledne osebnosti iz drugih političnih krogov ter predstavniki partij vse Evrope.

Danes je med drugimi govoril profesor Francesco Forte podpredsednik ENI, ki je ugotovil, da Evropa ne more biti izven odnosov, ki se odvijajo med velikimi petrolejskimi družbami in državami tretjega sveta. Treba je ustvariti skupno evropsko politiko glede dobave nafte, saj je Evropa velik uvoznik in je njena odvisnost v odnosu na tujino vedno večja. Forte je tudi govoril o onesnaženju voda in o nujnosti skupne rešitve tega vprašanja. Končno je obravnaval vprašanje dela, saj gre sedaj že za evropske razsežnosti, ko je treba na evropski ravni uskladiti plačilne zahteve in na splošno sindikalne dejavnosti.

Socialist De Pascalis, ki je odgovoren za zunanje odnose stranke je mnenja, da so italijanski komunisti prišli do podobnih stališč, kot jih je zagovarjala PSI na 8. kongresu socialističnih strank EGS in ko so zagovarjali sodelovanje komunistov v perspektivi demokratične Evrope. Samo združitev evropskih ljudskih sil lahko spremeni sedanje stanje in ustvari perspektivo demokratične in svobodne Evrope, ki bo izven blokov.

Član komisije za zunanje zadeve CK KP SZ Aleksej Kozlov je govoril o pobudah za evropsko varnost, ki povezuje vse napredne sile vključno sindikate in nekatere socialdemokratske stranke, ki so sržen bodočnosti Evrope. Kot perspektivo je navajal zaključke političnih razgovorov med SZ in Francijo ter pogodbo med SZ, Poljsko in Zahodno Nemčijo. Kozlov je dejal, da je Evropa neločljiva, kot je neločljiva evropska varnost, ki se ne more razrezati kot jabolko.

PO SREČANJU TITO-CEAUSESCU

Zelo široko soglasje med SFRJ in Romunijo

Objavljeno v Beogradu in Bukarešti uradno poročilo o pogovorih

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — Jugoslovanski predsednik maršal Tito se je sinoči s svojimi sodelavci vrnili z uspešnega dvodnevnega obiska in razgovorov s predsednikom državnega sveta Romunije Ceausescom v Temišvaru. V skupnem poročilu, ki je bilo objavljeno istočasno v Beogradu in Bukarešti, je rečeno, da sta predsednika izmenjala misli o nadaljnjem napredku prijateljstva in sodelovanja med obema državama in partijama, o aktualnih mednarodnih odnosih in o vprašanjih komunističnega in delavskega gibanja. Predsednika sta z zadovoljstvom ugotovila, da tradicionalno jugoslovansko - romunsko prijateljstvo beleži nadaljnji vsestranski razvoj, da je medsebojno sodelovanje od njunega zadnjega sestanka novembra 1970 na Brdu pri Kranju postalo še intenzivnejše in plodnejše in da so bili v tem sodelovanju doseženi pomembni rezultati na raznih področjih, med drugim tudi na področju političnih odnosov.

Pri izmenjavi mišljenj o aktualnih mednarodnih vprašanjih je prišla do izraza enakost, oziroma velika podobnost pogledov in stališč o bistvenih vprašanjih mednarodnih odnosov. Predsednika sta potrdila odločnost obeh držav, da na načelih neodvisnosti, suverenosti in enakopravnosti, medsebojne koristi, nevmešanja v notranje zadeve in medsebojnega spoštovanja, razvijata odnose prijateljstva in vsestranskega sodelovanja z vsemi državami in da tudi v bodoče dasta svoj prispevek obrambi in krepitvi miru, miroljubnemu reševanju mednarodnih vprašanj, popuščanju napetosti in sporazumevanju med državami. Predsednika sta z zadovoljstvom ocenila, da se na svetu vedno bolj uveljavljajo sile socializma, demokracije in miru, stremljenje narodov in držav po ohranitvi in krepitvi nacionalne neodvisnosti, zmanjšanje razlik med razvitimi in nerazvitimi področji, stremljenje po sporazumevanju in enakopravnem mednarodnem sodelovanju ter borbi proti imperializmu, kolonializmu, neokolonializmu, politiki pritiska, dominacije in vmešavanja v notranje zadeve drugih.

Predsednika Jugoslavije in Romunije sta prav tako z zadovoljstvom ugotovila, da je bil v procesu popuščanja napetosti in sporazumevanje med evropskimi državami dosežen napredek in da je pogoj za nadaljnji napredek na tem področju priznanje dokončnosti sedanjih meja, njihova nedotakljivost in spoštovanje teritorialne integritete vseh evropskih držav. Tito in Ceausescu sodita, da obstajajo pogoji za intenzivne priprave za sklicanje konference o evropski varnosti in sodelovanju, in da bi bilo potrebno čimprej pričeti v Helsinkih z večstranskimi posvetovanji zaradi proučevanja konkretnih vprašanj v zvezi s to konferenco.

Predsednika sta pozdravila sedanje pozitivne tendence razvoja odnosov na Balkanu ter poudarila, da bi krepitev enakopravnega sodelovanja med balkanskimi državami pomenila prispevek pozitivnemu procesu v Evropi, vspostavitvi trdnejših odnosov med balkanskimi državami in spremembi Balkana v področje brezjedrskega orožja. Tito in Ceausescu sta potrdila polno solidarnost in aktivno podporo junaški borbi ljudstva Indokine ter izrazila zaskrbljenost zaradi podaljšanja krize na Bližnjem vzhodu in napetosti med Indijo in Pakistanom.

V razgovorih je bila nadalje poudarjena vloga neuvrščenih držav, ki se vedno bolj uveljavljajo kot velika sila v borbi za neodvisnost, nacionalno osvoboditev narodov, gospodarski napredek držav v razvoju, za vzpostavitev enakopravnih odnosov med državami, za družbeni napredek, mir in sodelovanje med narodi. Predsednika sta se ponovno zavzela za uresničenje popolne razorožitve in pri tem ugotovila, da je edina pot, da se odstranijo nevarnosti jedrskega orožja, popolna prepoved tega orožja, prenehanje proizvodnje in uničenje vseh zalog jedrskega orožja. Prav tako je potrebno prepovedati uporabo kemičnega in bakteriološkega orožja in drugih sredstev množičnega uničenja. Najvišja zastopnika Jugoslavije in Romunije sodita, da bi kot prvi praktični ukrep na poti razorožitve bilo potrebno zmanjšati vojne proračune, opustiti vse vojaške manevre na ozemljih drugih držav, prepovedati ustanovitev jedrskih oporišč na tujih ozemljih, likvidirati vsa tuja vojaška oporišča, umakniti čete z drugih držav in ustanoviti nejedrska področja v raznih delih sveta ter ukiniti vojaške bloke. Romunija in Jugoslavija podpirata sklicanje splošne konference o razorožitvi, na kateri bi sodelovale vse države.

V skupnem sporočilu se nadalje poudarja potreba zmanjšanja razlik med razvitimi in nerazvitimi področji, pomen vloge svetovne organizacije in v zvezi s tem potreba sprejema obeh Nemčij in ostalih držav, ki še niso članice, da bi svetovna organizacija postala univerzalna.

Predsednik zveze komunistov Jugoslavije in generalni tajnik romunske komunistične partije sta prav tako izmenjala misli o odnosih sodelovanja med obema partijama in ugotovila ploden razvoj tovariškega sodelovanja ter se izrekla za nadaljnji razvoj in napred odnosov z vsemi komunističnimi in delavskimi partijami na načelih neodvisnosti in enakopravnega sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in zaupanja, mednarodne solidarnosti, nevmešavanja v notranje zadeve in za pravico vsake partije, da samostojno in ustvarjalno, na osnovah marksizma in leninizma, gradi svojo obliko notranje in zunanje politike v skladu s pogoji dežele. Voditelja obeh partij sta poudarila vlogo, ki jo v sedanjih pogojih imajo delavski razred, množice in narodi vseh celin v borbi za napredek in demokracijo, za nacionalno neodvisnost, gospodarski in družbeni napredek in razvoj, ter pomen njihove udeležbe v reševanju osnovih vprašanj mednarodnega življenja. Tito in Ceausescu sta se sporazumela, da vladi in partiji in vsi ustrezni činitelji obeh držav nadalje delujejo z enako odločnostjo v smeri krepitve jugoslovansko - romunskega prijateljstva in vsestranskega sodelovanja v interesu narodov Jugoslavije in Romunije in stvari socializma in mira.

Sinoči pred odhodom iz Temišvara sta si Tito in Ceausescu na poslovilni večerji ponovno izmeljala zdravici, v katerih sta ugotovila koristnost in uspeh razgovorov. Oba sta v zdravicah posebno poudarila željo, da Balkan postane področje miru in sodelovanja in da bi v Evropi prišlo do uresničenja trdnega sodelovanja in varnosti. Tito je ugotovil, da je potrebno, da Balkan postane enoten, ne samo glede medsebojnih odnosov balkanskih držav, temveč tudi enoten glede njihovega skupnega delovanja na mednarodnem področju. Trden Balkan z enotnimi pogledi na mednarodni položaj bi bil ogromen prispevek k evropski varnosti in miru na svetu, je poudaril jugoslovanski predsednik.

BOŽO BOŽIČ

DEMOKRISTJANOM BODO URADNO IZROČILI OSNUTEK NOVEGA ZAKONA

Laične stranke zahtevajo od KD jasen odgovor in ustrezna jamstva

V poslanski zbornici se je pričela razprava o novem zakonu o ukinitvi spolovinarskega odnosa

RIM, 25. — Predstavniki strank, ki so glasovale za razporoko, so na današnjem sestanku pooblastili poslanca Bozzija, da izroči KD osnutek zakonskega predloga, ki na novo ureja razporoko in katerega so skupaj izdelali. To so sklenili zato, da ugotove stvarne možnosti onega odgovornega srečanja in konstruktivnega prispevka KD, o katerem je govor v uradnem poročilu izvršnega odbora KD. S tem sklepom se je strinjal tudi poslanec Reale, ki pa je potrdil stališče svoje stranke.

Na sestanku so bili prisotni: Bozzi, Cottone, Bergamasco za PLI; Orlandi PSDI; Reale PRI; Ceravolo, Luzzatto in Prisco PSIUP; Barca, Spagnolli in Buffalini KPI; Bertoldi, Di Vagno in Pieraccini PSI; Carettoni in Galante Garroni za neodvisno levico.

Laične stranke so torej zelo hitro in soglasno prevrgle ponovno odgovornost za zavlačevanje zapletenega in perečega vprašanja na pleče demokristjanskega vodstva, kar je bilo tudi povsem logično. Laične stranke so že izdelale osnutek zakonskega predloga, okrog katerega pa se vrti sporočilo demokristjanskega vodstva «kakor maček okoli vrele kaše». Demokristjani sicer pristajajo na razgovor, govore o svojem konstruktivnem prispevku, vendar s tolikimi in takšnimi omejitvami, da njih laični sobesedniki povsem upravičeno zahtevajo jasno stališče o resnični vsebini izprememb zakona, ki jih KD zahteva in o stališču, ki ga namerava zavzeti v parlamentu.

Podobno stališče je že danes sprejela direkcija PSI, ki je izdala uradno sporočilo, v katerem pravi, da je demokristjanski dokument nezadosten, da bi jamčil jasno obvezo KD. Vendar pa so socialisti mnenja, da so možni nadaljnji razgovori, ki naj pojasnijo demokristjansko stališče in njih politično obvezo, da se odobri nov zakon, na osnovi že izdelanih desetih točk in da se na ta način prepreči referendum. S tem stališčem se ni strinjala avtonomistična struja, ki je mnenja, da KD ne nudi zadosti jamstev za nadaljevanje pobude laičnih strank.

Vodstvo PSDI se bo sestalo prihodnji teden.

Danes je skupina kakih dvajset zagovornikov razporoke manifestirala po rimskih ulicah pred sedežem PSI in kasneje na Trgu Montecitorio, kjer jih je policija osem pripela.

V senatu se je zaključila splošna razprava o proračunu za prihodnje leto, v katero je posegel zakladni minister Ferrari Aggradi.

Poslanska zbornica pa je danes pričela razpravljati o novem zakonskem predlogu o pogodbah za kolone in spolovinarje. V preteklih dneh so se brez stvarnega zaključka zaključile skupne seje komisij za kmetijstvo in za sodstvo, tako da niso izdelali enotnega predloga zakonskega besedila. Zaradi tega so se danes znašli pred petnajstimi predlogi: skupina prvih šestih predlogov se nanaša na obvezno pretvarjanje spolovinarskega odnosa v najemni odnos; naslednja skupina vedno šestih predlogov govori o pogodbah različnega tipa in tretja skupina treh predlogov pa se nanaša samo na izpremembe zakona o kmetijskih najemih, ki je bil odobren februarja.

Po daljši razpravi so se dogovorili, da bodo sprejeli kot osnovo zakonski predlog Truzzi, ki predvideva pretvoritev spolovinarskih pogodb v najemne pogodbe, katerih podrobnosti pa bodo določili z deželnimi zakoni. O tem predlogu je poročal demokristjan Speranza. V razpravo je posegel za komuniste Bonifaci, ki je pozval vse leve sile izven in znotraj vlade, da izvajajo sprejete obveznosti ter da zavrnejo izsiljevanja prevratne desnice ter veleposestnikov.

Danes se je sestal minister za trgovinsko mornarico senator Attaguille s predstavniki tajništev pomorskih sindikatov, s katerimi je razpravljal o preureditvi pomorskih prog, državnih družb Italia, Tržaški Lloyd in Tirrenia.

Danes se je zaključila vsedržavna stavka šolnikov nižjih in srednjih šol, ki so jo proglasili avtonomni sindikati in kateri se niso pridružile vsedržavne sindikalne organizacije. Podatki o udeležbi so različni, vendar tudi avtonomni sindikati pravijo, da je včeraj stavkala manj kot polovica šolnikov.

Zakon o odgovornosti prodajalcev časopisov

RIM, 25. — Komisija za sodstvo poslanske zbornice je danes na zakonodajnem zasedanju odobrila zakon, ki oprošča prodajalce časopisov vseh odgovornosti, ki izhajajo iz kazenskega zakonika v zvezi s prodajo revij in časopisov pornografskega in spolzega značaja. Zakon velja samo za lastnike in za redne prodajalce časopisov ter za publikacije, ki so jih prejeli od pooblaščenih založnikov in razdeljevalcev. Zakon je poslanska zbornica še prej odobrila. Kasneje je senat sprejel popravke in tokrat je poslanska zbornica ponovno vnesla nekatere popravke, ki se nanašajo na prepoved, da prodajalci časopisov razobesijo očitno spolzke in grozljive naslovne strani.

Tržaški pristaniščniki, pomorščaki in ladjedelski delavci so včeraj stavkali pol dneva in uprizorili po mestnih ulicah manifestacijo. S tem so opozorili javno mnenje na potrebo enotnega nastopa za rešitev osnovnih struktur tržaškega gospodarstva. Če vlada in CIPE ne bosta spoštovala sprejetih obveznosti — trdijo sindikati — bo Trst doživel novo splošno stavko. Na sliki povorka stavkajočih delavcev po Korzu Cavour

Misija OAE v Tel Avivu brez vidnih rezultatov

Izrael ni odgovoril na vprašanja afriških delegatov

TEL AVIV, 25. — Delegacija Organizacije afriške enotnosti, ki jo vodita predsednika Senegala in Nigerije, je danes odpotovala iz Tel Aviva v Dakar, kjer bo poročala «komisiji desetih» OAE o rezultatih mirovne misije v Egiptu in Izraelu. Senghor in Govon sta imela danes še zadnji dolg razgovor s predsednico izraelske vlade Goldo Meir in zunanjim ministrom Ebanom, s katerima sta se pogovarjala dve uri in pol.

Afriška predsednika sta postavila predvsem vrsto vprašanj o stališču Izraela glede umika z zasedenega ozemlja, glede načina dialoga z Arabci in končno glede možnosti ponovitve oživitve posredovalne misije zastopnika OZN Jarringa. Kot kaže, nista afriška poglavarja dobila pričakovanega odgovora, saj je glasnik telavivske vlade izjavil, da bodo uradni odgovor Izraela na predloge delegacije OAE poslali «v najkrajšem času» predsedniku Senghorju v Dakar. Glasnik je dodal, da je bil današnji pogovor «širok in prisrčen» ter da je zaradi «zaključke in predloge afriške delegacije izraelskim voditeljem z namenom, da bi pogajanja v sklopu misije odposlanca OZN Jarringa napredovala».

Zanimivo vest, ki je doslej niso niti potrdili niti demantirali, je objavil danes izraelski list «Haaretz», po katerem bo Golda Meir na pogovoru, ki ga bo imela v Washingtonu prihodnji teden s predsednikom Nixonom, predlagala nov načrt o izraelskem umiku z zasedenih ozemelj. List dodaja, da je namen predloga pripraviti Američane do tega, da bi ponovno začeli dobavljati «phantome» Tel Avivu. Po mnenju «Haaretza» bi bil Nixon pripravljen dobaviti letala, vendar potrebuje s strani Izraelcev določene koncesije, s katerimi bi se šef Bele hiše lahko ponašal, ko bo maja prihodnjega leta potoval v Moskvo.

V Kairu se je medtem zaključilo zasedanje načelnikov generalnih štabov arabskih držav, na katerem so razpravljali o skupni vojaški strategiji proti Izraelu. Prisotni so zastopniki dvanajstih držav: Jordanije, Bahreina, Sudana, Iraka, Saudove Arabije, Sirije, Libije, Kuvajta, Libanona, Maroka, Južnega Jemena in Egipta. Namen zasedanja je bil tudi pripraviti konferenco arabskih zunanjih in obrambnih ministrov, ki bo prihodnjo soboto v Kairu in katere se bodo udeležili tudi načelniki generalnih štabov. Na zasedanju so se med drugim dogovorili, da bodo vse arabske države sodelovale v skupnem boju, toda v mejah vojaških in materialnih možnosti posameznih držav.

Opozorilo sindikatov na težaven položaj emigrantov

RIM, 25. — Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so poslale ministru za delo Donat Cattinu pismo, v katerem opozarjajo na težaven položaj italijanskih in drugih emigrantov v Evropi. V pismu se sklicujejo na svoje predloge od 30. oktobra in pravijo, da se zavzemajo za to, da se preprečijo očitne krivice, diskriminacije, svojevoljni odpusti, da se dopolnijo prispevki za brezposelne tudi za delavce s skrčenim delovnim urnikom, da se ne izganjajo delavci iz občinskih in drugih stanovanj in da se jim pomaga pri iskanju nove zaposlitve.

Sindikalne organizacije so prosile ministra, da posreduje pri odboru za zaposlitev EGS, da sprejme svoje stališče in da se o teh vprašanjih razpravlja na zasedanju šestih ministrov za delo ter na dvostranskih razgovorih med ministri zainteresiranih držav.

Kongres KP Zahodne Nemčije

DÜSSELDORF, 25. — Danes se je pričel drugi kongres komunistične partije Zvezne republike Nemčije, na katerem je dopoldne 600 delegatov izrazilo svojo podporo stavki kovinarjev. Po pozdravnih govorih je prečital uvodno poročilo predsednik zahodnonemške partije Kurt Bachmann.

Zagari pri etiopskem cesarju

ADIS ABEBA, 25. — Danes popoldne je etiopski cesar Haile Selasje sprejel italijanskega ministra za zunanjo trgovino Maria Zagarija, ki je v Abesiniji od torka. Zagari je izročil predstavnikom gospodarske komisije OZN za Afriko predlog EGS, da ustanovi v Adis Abebi center za trgovske informacije. V tem predlogu se omenja potreba afriških držav po trdnih valutah in nujnost, da se zaradi tega krepi trgovinska izmenjava z Evropo.

RIM, 25. — Popoldne je z letalom odpotoval v Bolgarijo zunanji minister Bašev, od katerega se je na letališču poslovil italijanski zunanji minister Moro. Pred odhodom je Bašev izjavil, da je med svojim uradnim obiskom v Italiji ugotovil ugoden razvoj dvostranskih odnosov.

KLJUB AMERIŠKO-SAJGONSKI OFENZIVI V KAMBODŽI

Nove partizanske akcije proti Pnom Penhu

PNOM PENH, 25. — Intervencija 45.000 mož sajgonske kolaboracionistične vojske v Kambodži ni mogla ustaviti delovanja osvobodilnih sil. Kamboški partizani so danes ponovno napadli letališče Počentong na periferiji Pnom Penha ter ga dolgo obstreljevali. Kamboško poveljstvo je priznalo, da je na letališče padlo več bomb, ni pa hotelo pojasniti, če so eksplozije poškodovale letališke naprave in steze. Istočasno pa so partizanski komandosi vdrli v samo središče Pnom Penha ter napadli z ročnimi bombami in granatami dve policijski postaji. Enajst agentov in trije civilisti so bili pri teh akcijah ranjeni.

Sajgonska ofenziva s podporo ameriškega letalstva se medtem nadaljuje, invazijske sile pa zaman iščejo položaje partizanov. Doslej ni prišlo do nobenega spopada, samo ameriške bombe so povzročile precej mrtvih, ki so jih po stari navadi takoj proglasili za «severne Vietnamce» ali za «vietkongovce».

Severnovietnamska delegacija, ki se mudi na obisku v Pekingu, je medtem zaključila pogovore s kitajskimi voditelji. Podpisali so skupni dokument, v katerem Kitajska izraža popolno podporo pravičnemu boju narodov Indokine proti ameriškemu napadu. Besedilo dokumenta bodo objavili jutri. Hanojski premier Pham Van Dong je z drugimi člani delegacije ter v spremstvu Čuenlaja odšel v Šanghaj, nakar bo obiskal še Kanton.

Iz Hanoja so danes sporočili, da sta Norveška in Danska sklenili navezati diplomatske stike s Severnim Vietnamom na ravni veleposlanikov.

Odobren zakon za pomoč dnevnikom

RIM, 25. — Komisija za zadeve predsedstva vlade in za notranje zadeve poslanske zbornice je danes na zakonodajni ravni odobrila zakonski osnutek o izrednih ukrepih za pomoč devnikom za leto 1971. Zadevni zakon je polnomočen, ker ga je že odobrila senatna komisija.

Zakon določa pet milijard lir izrednega prispevka za dopolnitev cene papirja za tiskanje dnevnikov za letošnje leto.

MED RAZPRAVO O PRORAČUNU ZA LETO 1972

Prikazana življenjska vprašanja slovenske manjšine v naši deželi

O tem sta obširno spregovorila svetovalca Godnič (KPI) in Štoka (SS) - Danes zaključek razprave o proračunu

Na včerajšnji seji, ki je ponovno trajala ves dan, je deželni svet nadaljeval razpravo o proračunu za poslovno leto 1972 in o obračunu za leto 1970. Spregovorilo je še enajst svetovalcev, danes pa naj bi se razprava zaključila, saj so na vrsti še štirje govorniki. Včeraj so nastopili predstavniki KD, KPI, MSI, SS in MF. Za krščansko demokracijo so nastopili svetovalci Virgolini, Fratini, Ginaldi in Metus, za komuniste Godnič in Bosari, za misovce Moreali in Boschi, za Slovensko skupnost dr. Štoka in za Furlansko gibanje Cecotto in Di Caporiaco.

Kakor že na prejšnjih sejah, so predstavniki različnih svetovalskih skupin zavzeli različna in med seboj nasprotujoča si stališča. To pot pa je gospodarsko politiko deželnega odbora kritiziral tudi svetovalec Ginaldi (KD), medtem ko so negativno stališče do proračuna in do deželne politike zavzeli zlasti predstavniki KPI, MSI in MF.

Dva svetovalca, Godnič in Štoka, sta se v svojih posegih obširneje dotaknila tudi problemov slovenske manjšine. Godnič je obrazložil težave in pričakovanja slovenskih kmetov na Krasu in naglasil, da se s podobnimi in še večjimi težavami borijo domačini v Nadiških dolinah. V tej zvezi je omenil, da je načrt za razvoj kmetijstva v Beneški Sloveniji, ki ga je svoj čas pripravila deželna ustanova za razvoj kmetijstva ERSA, doživel neuspeh.

Godnič je nadalje omenil vprašanje kraških rezervatov in obžaloval, da ni dežela imenovala v ustrezni odbor nobenega Slovenca. Odbornik za kmetijstvo Comelli je ob tem pripomnil, da so bili člani odbora za kraške rezervate izbrani po svoji strokovni sposobnosti in ne po kakšnem političnem kriteriju ter da je odbor vedno pripravljen sprejeti sodelovanje slovenskih izvedencev. Naglasil je še, da se dežela v svoji politiki do Slovencev rada skriva za razsodbami ustavnega sodišča (glede pristojnosti do manjšinske problematike), kar ji menda pride čisto prav, da ji sami ni treba prevzemati ukrepov v korist Slovencev.

Govornik je nato prešel na problem razlaščevanja slovenske zemlje in zahteval, naj se zemlja odvzema le v nujnih primerih in vedno proti primerni odškodnini. Velik problem za deželno in zlasti slovensko kmetijstvo predstavljajo nadalje vojaške služnosti, katerim se v zadnjem času pridružuje še strah pred atomskimi minami na Krasu.

Godnič se je zavzel tudi za priznanje večje pomoči Slovenskemu gledališču, Glasbeni matici ter športnim in kulturnim organizacijam manjšine. Na koncu je obrazložil gledišče Slovencev do poteka in izsledkov nedavnega popisa in izrazil pričakovanje, da bo predsednik ministrskega sveta Colombo končno vendarle sprejel slovensko odposlanstvo prve dni prihodnjega meseca.

Predstavnik Slovenske skupnosti Štoka je v daljšem posegu ponovno opozoril na težaven položaj beneških Slovencev in zahteval, naj bi dežela poskrbela za nove industrijske pobude v Nadiških dolinah in zlasti v okolici Čedada, Svetega Lenarta, Špetra Slovenov in Tarčenta. Posebne pozornosti mora biti na gospodarskem področju deležno tržaško pristanišče, s čimer je tesno povezano tudi vprašanje pomorskih prog pretežnega državnega pomena.

Govoreč o deželnem kmetijstvu je Štoka naglasil pomen zadružnih oblik sodelovanja, in to zlasti na Tržaškem, Goriškem in v Beneški Sloveniji ter podobno kakor Godnič zahteval pravično rešitev vprašanja razlaščevanj. V tej zvezi je omenil zlasti primer zemlje, odvzete za plinovod, za katero prizadeti lastniki še vedno čakajo na izplačilo odškodnine. Tudi Štoka je v zvezi s kmetijstvom naglasil krivico, ki nam je bila prizadejana ob ustanovitvi kraških rezervatov.

Predstavnik slovenske skupnosti je nato priznal deželnemu odboru, da je od leta 1970 naprej ukrenil nekaj malega za Slovence, naša osnovna vprašanja pa so še vedno nerešena. Kakor je Italija uredila vprašanje francoske in nemške manjšine, naj zdaj uredi tudi vprašanje slovenske manjšine v Furlaniji - Julijski krajini; KPI in PSI sta že predložila parlamentu ustrezna zakonska načrta, podoben načrt pa bodo v kratkem vložile tudi slovenske politične organizacije. Najbolj pereč problem slovenske manjšine, je nadaljeval Štoka, predstavljajo pripadniki manjšine v Beneški Sloveniji. Ta skupnost se je ohranila, četudi je bila sto let brez enega otroškega vrtca, brez ene osnovne šole v materinščini. To je najbrž edini primer v Evropi, da se narodna skupnost ohrani celo stoletje, ne da bi ves čas slišala ene same besede v materinščini v šoli ali pri javnih organih.

Glede člena štev. 3 deželnega statuta je dr. Štoka naglasil, da ga je osrednja vlada doslej tolmačila restriktivno, vendar pa da bomo prej ali slej doživeli, da bo deželi priznana pristojnost v materiji, ki zadeva slovensko manjšino. Med tem časom pa se mora deželna uprava potruditi, da bi kolikor mogoče uredila, če že ne dokončno rešila naša življenjska vprašanja.

Še danes prijave za protifašistični shod v Rimu

Antifašistični odbor opozarja vse, ki bi se radi udeležili velike protifašistične manifestacije v Rimu, da sprejemajo demokratične organizacije še danes prijave. Vlak za Rim odpotuje jutri zvečer ob 22.20 z glavne postaje. Potni stroški (tja in nazaj) znašajo približno 7.000 lir. Prijave sprejemajo vse članice antifašističnega odbora in torej tudi SPZ (Ulica Geppa 9). Ves dan sprejemajo prijave pri KPI, medtem ko sprejemajo prijave tudi na sedežu PSI (Trg Goldoni 10) od 17. do 20. ure.

Zvečer smo tudi izvedeli, da se je pozivu tržaškega antifašističnega odbora odzval tudi sindikat slovenske šole, ki bo na manifestacijo poslal svojo delegacijo.

Deželna pomoč mlekarski zadrugi na Repentabru

Na Repentabru sta se predsednik in ravnatelj deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSA te dni srečala z voditelji novoustanovljene kmetijske zadruge za zbiranje in predelavo mleka. Sestanka so se udeležili tudi svetovalec pri ARSA dr. Gantar, načelnik za kmetijinskega nadzorništva za kmetijstvo dr. Bucco, poverjenik za živinorejo Tagliaferro in predstavnik zadružne zveze dr. Miccoli.

Predsednik mlekarske zadruge je obrazložil, da namerava nova organizacija prevzemati vse mleko, ki ga pridelajo živinorejci na Krasu, da bi tako dosegli boljše cene pri odkupovalcu mleka. Zadrugo je že odobrilo deželno odborništvo za kmetijstvo, ki je tudi obljubilo prispevke, ki jih v takih primerih predvideva deželna zakonodaja. Predsednik ERSA je zagotovil pomoč ustanove, v sodelovanju s pokrajinskim nadzorništvom za kmetijstvo.

POMEMBEN KULTURNI DOGODEK ZA NAŠO NARODNO MANJŠINO

JUGOSLOVANSKI PESNIKI MED NAMI

Zastopali so vse jugoslovanske republike in pokrajine - Lepe uvodne besede dr. Iva Frangeša, preds. Zveze pisateljev Jugoslavije - Polna dvorana in toplo bratsko vzdušje

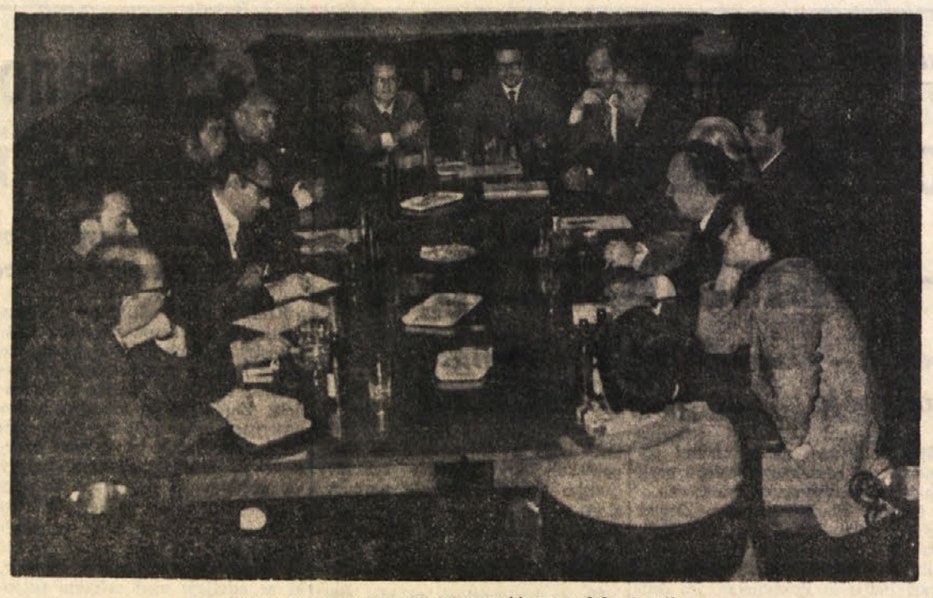

Razgovor z jugoslovanskimi pesniki na sedežu SKGZ

Morda bi lahko v zaključnih besedah dr. Iva Frangeša, člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti ter predsednika Zveze pisateljev Jugoslavije, strnili pomen prvega gostovanja reprezentativne skupine pesnikov iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin sinoči v Trstu in predsinočnjim v Gorici: «Želeli bi, da bi občutili, da smo z vami, dragi Slovenci v zamejstvu, in da bi občutili, da ste vi prisotni v nas.»

Kajti za to gre, za to obojesmerno zavest, ki mora biti stalno prisotna, ki nas mora spodbujati v našem boju za obstanek danes in v prihodnosti.

Dr. Frangeš je v svojem uvodnem nagovoru pred občinstvom, ki je do kraja napolnilo malo dvorano Kulturnega doma, z izbranimi besedami povedal razloge tega tako posrečenega in pomembnega gostovanja: da se še bolje spoznamo, da vam povemo, da smo za vami kot kompaktna celota, da si mi še bolj učvrstimo spoznanje, da živijo tukaj naši ljudje, ki na robu slovenskega sveta s silo svoje duhovne in kulturne moči varujejo svoje narodne vrednote, da skupno z vami počastimo ob 65. obletnici smrti pesnika Simona Gregorčiča, pesnika, ki je slovenski in jugoslovanski, katerega pesmi se učijo otroci vseh jug. narodov, pesnika, ki še govori živo iz duše svojega naroda za univerzalnost; da se oddolžimo 30-letnici naše vstaje in revolucije, kajti temu se nismo mogli in nismo želeli izogniti.

Smo iz vseh krajev in dežel Jugoslavije — je dejal dr. Frangeš — in prišli smo, da vam prinesemo našo pesem v vseh jezikih naših narodov, pesem, ki izvira iz magičnosti materinske besede in ki je prav zato univerzalna. Smo člani malih narodov, toda ali ne dajejo prav mali narodi tona človeštvu? Veliki narodi se postavljajo z močjo svojega števila, mali le z močjo svoje duhovne kulture, z močjo lepote, ki se odraža v umetniški besedi. Slovenci dolgujete dober del svoje eksistence svoji kulturi in kot vi, tako vidijo vsi narodi Jugoslavije v svoji kulturi, svoji umetnosti jamstvo svojega obstoja.

Nastopajoče pesnike je predstavljal naš tržaški pesnik Marko Kravos, prevode njihovih pesmi v slovenščino pa je podajala Savina Remčeva. Predstavilo se nam jih je dvanajst. Nekateri med njimi so sami dobri recitatorji, nekateri manj, beseda jim ne teče enako gladko, toda duša in srce jima govorita enako, odkrito, iz skritih globin občutij, prepojenih z umetniškim navdihom in lepo mislijo, kajti v pravi poeziji ni mesta za kaj drugega, kot za lepo in plemenito. Nič zato, če je izraz včasih bolj ali manj moderen, oblika je samo obleka, vsebina je bistvo. Zato smo vsem prisluhnili z enakim pričakovanjem, z enakim zanimanjem, z enakim veseljem in se vsem oddolžili z enako toplim aplavzom: Hrvatu Siavku Mihaliču za njegovo «Izgnano balado» ali «Približevanje nevihte»; Bosancu Izetu Sarajliću za njegovo pesem brez naslova, ki poje o tem, kako je dobro, da ni umrl, da je lahko med nami, ali za njegovo «Neveljo, ki je odšla v Toskano»; njegovemu rojaku Rajku Petrovu Nogu, najmlajšemu med vsemi, gojitelju takoimenovane «estradne pesmi», mladeniču, ki čuti, da mora biti pesem podarjena ljustvu, za njegove «Kaj zmore bezgova ipščal», «Ognjišče sveta» in «Modrost skritih»; Vojvodincu Dušanu Belči za njegovi «Sliki iz antičnega gledališča» pa za «Alegorijo» in «Tavanje»; Srbu Stevu Raičkoviću, pesniku, ki ga berejo v mnogih jezikih, za njegove «Vračam se do svojih vrat», «Dež», «Končno» in za «Oddaljeno drevo samotno»; Vojvodincu Vladimiru Stojšinu za njegove «Variacije z revolverjem»; Albancu Rahmanu Dedaju, katerega jezika sicer nismo razumeli, a smo zato v prevodu lahko zaslutili njegovo lirično naravo v pesmih «Pesem me lahko izda» in «Slikar in vznemirjene barve»; Črnogorcu Sretanu Peroviću za njegove «Igre», «Vonjam vinograde» in «Zagovor»; njegovemu rojaku Ljubislavu Miličeviću za «Daljnih gričev ritem», za «Isto sonce» in za izredno lepo «Gozdovi»; Makedoncu Bogomilu Djuzelu za njegovo «Himno osvobojenega ognja», pa seveda obema Slovencema Petru Levcu in Branku Hofmanu, prvemu za tri njegove partizanske, preproste v formi a občutene in pristno doživljane, in za tri novejše «Bagdad», «Daljava» in «Pozni avgust», drugemu za njegove «Znamenje», «Viharnik», «Ponarejevalci besed», «Velika setev», «Ljubezen» in «Puntarska».

Vsem se je na kraju še posebej zahvalil v imenu Slovenske prosvetne zveze in v imenu občinstva Marko Kravos. Prav tako se je zahvalil tudi Zvezi jugoslovanskih pisateljev ter Društvu slovenskih pisateljev, ki sta s svojim zavzemanjem in razumevanjem omogočila prihod tako uglednih predstavnikov sodobne poezije jugoslovanskih narodov med nas.

Nekateri iz skupine pesnikov, predvsem funkcionarji posameznih republiških zvez in pa seveda predsednik in tajnik Zveze pisateljev Jugoslavije dr. Ivo Frangeš in Slavko Mihalič, so se dopoldne udeležili na sedežu SKGZ srečanja s predstavniki SKGZ in v njej včlanjenih kulturnih ustanov, kateri so jih informirali o našem narodnostno-političnemu položaju ter o našem kulturnem življenju na vseh področjih, dr. Frangeš in Slavko Mihalič pa sta razvila nekaj misli in pogledov na vlogo slovenske narodne skupnosti v Italiji ter na naloge in dolžnosti matične dežele in njenih narodov do naše skupnosti. Oba sta zlasti poudarila, da je naša narodna skupnost v Italiji deležna velike pozornosti matičnih narodov in matične dežele in izrazila željo, da bi se ta pozornost še bolj konkretizirala v nadaljnjih stikih in v nadaljnjem sodelovanju.

Zvečer je generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuž priredil za goste sprejem v hotelu «Jolly», katerega so se udeležili tudi nekateri predstavniki tržaškega slovenskega kulturnega življenja. j. k.

Lep baletni večer v Verdiju

Sinoči je bila v Verdijevem gledališču zelo lepa baletna predstava kakršno smo že dolgo pogrešali na tržaških odrih. Izrednost predstave je bila v tem, da nam je nudila svojevrstno parado znanih solo-baletnih variacij, pas de deux-jev in skupinskih plesov izbranih iz najlepšega baletnega repertoarja. Poleg tega pa je bil na sporedu balet, katerega so prvic predstavili v Italiji. Baletni ansambel so sestavljali trenutno najbolj znani evropski plesalci, med katerimi naj omenimo znano Liliano Cosi — prvo plesalko milanske Scale, Beograjčana Miškovića, (kateri že več let pleše v Parizu), odlično Tesso Beaumontovo, Rudolfa Bryansa ter Galino Samstovo. Baletni program je bil zares zelo pester in zadovoljil slehernega gledalca. Ogledali smo si romantične plese v katerih je izstopila Cosijeva, in živahne dinamične plese v izvedbi za katere sta Tessa Beaumont in Samstova bili deležni posebnega priznanja. Med plesalci sta krasno zaplesala svoji variaciji Rudolf Bryans in Andre Prokowski katerih lahkotnost in krasni skoki so naravnost presenetili. Med posameznimi točkami je najbolj navdušil občinstvo Drigov «Morski ropar» v izvedbi Beaumontove in Bryansa in zaključni novi balet «Laurentia» (glasba Alexei Klein) ki je bil posebno všeč zaradi odlične izvedbe in posebno posrečenih kostumov. Orkester je vodil Danijel Stirn. Predstava se ponovi danes in jutri zvečer ter v nedeljo dopoldne.

Selma Miccheluzzi.

Včeraj - danes

Danes, petek, 26. novembra
KONRAD

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.26. — Dolžina dneva 9.08. — Luna vzide ob 12.57 in zatone ob 0.00.

Jutri, sobota, 27. novembra
BERNARD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5 stopinj, najnižja 3,6, ob 19. uri 3,6 stopinje, zračni pritisk 1015 mb. rahlo narašča, veter 16 km na uro severovzhodni, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,1 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 25.11..1971 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo je 11 oseb.

Umrli so: 40-letna Jožica Poženel por. Jurjavčič, 88-letni Vittorio Iazbec, 61-letna Giovanna Carpanetti por. Montenesi, 77-letni Giuseppe Grandus, 67-letna Caterina Corbatto por. Gei, 57-letna Lelia Lughi por. Tamponi, 67-letni Romano Spazzapan, 82-letna Ida Ferluga por. Tassan, 11 ur stara Lara Giaccone, 88-letna Ida Santi vd. Margoni, 71-letni Angelo Papale.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo, Ul. Soncini 179 (Škedenj).

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

ODBOR ZVEZE PARTIZANOV NA OPČINAH

vabi vse bivše partizane, aktiviste in vse prebivalstvo na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

v spomin padlim partizanom z Opčin. Priredilo jo bo Prosvetno društvo «Tabor»

jutri, 27. novembra ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

V nedeljo, 28. nov. ob 15. uri pa bo v Narodni ulici

odkritje spomenika padlim partizanom

Program odkritja:
pozdravni govor: Andrej Renar, slavnostni govorniki Arturo Calabria, Dušan Furlan in Eugenio Laurenti. Sodelovali bodo člana SG Zlata Rodoškova in Stane Starešinič, pevska zbora «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela in p. d. «Tabor» z Opčin ter godba na pihala s Proseka.

Odbor Zveze partizanov — Opčine

V torek, 30. novembra ob 20.30 bo govoril v Slovenskem klubu

Franc Šebjanič, bivši inšpektor za južnoslovanske manjšinske šole na Madžarskem, o temi

POLOŽAJ MADŽARSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI V SLOVENIJI

v luči razvoja te narodnosti v jugoslovanskem merilu.

Na zanimivo predavanje vljudno vabljeni člani in prijatelji kluba.

KROŽEK ZA POLITIČNE IN DRUŽBENE VEDE «PINKO TOMAŽIČ»

Danes ob 20. uri v ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 bo Boris Iskra predaval o temi:

POLITIČNA DEJAVNOST SLOVENCEV OD 1918 DO 1922.

Sledi razprava. Vstop prost.

SLOVENSKI VISOKOŠOLCI

organizirajo

jutri, 27. XI., ob 20.30

v baru Kulturnega doma

PRAZNIK AKADEMIKOV

Vabljeni bivši, sedanji in bodoči akademiki

MLADINSKI KROŽEK — TRST

vabi jutri, 27. t. m. ob 18. uri v Ul. Geppa 9/I, na

srečanje s člani ansambla Slovenskega gledališča v Trstu

Sledila bo prosta zabava s plesom.

***

Prijatelje, ki bi se radi udejstvovali v Mladinskem krožku vabimo, da se udeleže sestankov, ki so ob torkih ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa 9.

PROSVETNO DRUŠTVO «V. VODNIK»

bo predvajalo v društvenih prostorih v Dolini

jutri ob 20.30 za odrasle

v Prebenegu pa danes ob 20.30

celovečerni barvni film

«BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA»

Izleti

SPDT priredi od 26. decembra do 2. januarja ZIMOVANJE v KRANJSKI GORI v domu Zrenjanin. Število mest omejeno. Vpisovanje v Ul. Geppa 9. Cene bodo objavili v kratkem.

SPDT priredi v nedeljo, 5. decembra avtobusni izlet v Črni vrh nad Idrijo. Vzpon na Javornik s križišča pri Čenču s povratkom čez Lome. Odhod ob 7.30 iz začetka Ul. F. Severo. Cene: otroci do 10. leta 800, člani 1.200, nečlani 1.500 lir. Vpisovanje v Ul. Geppa 9/II.

Prosvetno društvo «Prešeren» v Boljuncu priredi v sredo, 8. decembra 1971 enodnevni izlet v Ljubljano. Cena 3.000 lir, vključno kosilo. Odhod ob 7. uri iz Boljunca. Vpisovanje pri Lavri v mlekarni do 1. decembra. Pohitite!

SPDT priredi v nedeljo, 5. dec. avtobusni izlet v Trbiž in Sv. Anton pri Trbižu, ob priliki začetka smučarskega tečaja. Vpisnina 1.500 lir. Ob vpisu navesti kraj vstopa na avtobus.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23988) se nadaljuje prodaja vstopnic za preostale tri predstave baletov, ki bodo danes in jutri ob 21. uri ter v nedeljo ob 16. uri. Orkester vodi dirigent Daniel Stirn. Nocojšnja predstava velja za red B v vseh prostorih.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 21. uri prva predstava Pirandellove drame «Henrik IV» s Tinom Carraro v glavni vlogi. Nastopajo še Dina Sassoli, Aldo Alori in Ivano Staccioli. Režija Filippo Torriero. Scene in kostumi Maurizio Pajola. Današnji premieri bosta sledili samo še predstavi jutri zvečer in v nedeljo popoldne. Predstave so izven abonmaja. Za abonente Teatra Stabile veljajo posebni popusti. Rezervacija vstopnic v Pasaži Protti (tel. 36372 - 38547).

Literarne sobote

Jutri ob 18. uri bo v Politeama Rossetti govorila kitajska pisateljica Han Suyin o svojih izkušnjah kot ženska in pisateljica v tej ogromni azijski deželi. Razpravo bo vodil prof. Cumbat, predsednik letoviščarske ustanove.

Kino

Nazionale 15.00 «Appartamento al Plaza», Maureen Stapleton, Barbara Harris, Lee Grant.
Fenice 15.00 «...Continuavano a chiamarlo Trinità». Terence Hill, Bud Spencer, Jessica Dublin, Harry Carey jr. Barvni film.
Eden 15.30 «La classe operaia va in paradiso».
Grattacielo 15.30: «Soffio al cuore». Barvni film. Lea Massari, Benoit Ferreux. Režiser Louis Malle.
Excelsior 15.30 «Permette? Rocco Papaleo», Marcello Mastroianni. V barvah.
Ritz 15.30 «Bella di giorno, moglie di notte». Eva Szemerys, Nino Castelnuovo in Anna Miserocchi. V barvah. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Desideri, voglie pazze, di tre insaziabili ragazze». Edwige Fenech, Ralph Wolter. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «La coda dello scorpione». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero 16.00 «Morire d'amore». Anny Girardot. Barvni film.
Cristallo 16.30 «Qualcuno dietro la porta». Charles Bronson. Barvni film.
«Ženski zdravnik» s Tamaro Baroni in Ric in Gian.
Capitol 16.00 «Il romanzo di un ladro di cavalli». Yul Brynner. Barvni film.
Moderno 16.00 «Il conformista». J. L. Trintignan, Stefania Sandrelli. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «La supertestimone». Monica Vitti, Ugo Tognazzi. V barvah. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 16.00 «Operazione Crepes Suzette». Julie Andrews, Rock Hudson. V barvah.
Astra 16.00 «Nevada Smith», Steve Mac Queen. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.00 «Lo scudo di Falworth». Tony Curtis in Janet Leight. Barvni film.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Ernesta Juga daruje Tatjana Koren - Šmuc 1000 lir za Dijaško matico.

SOŽALJE

Našima delovnima tovarišema Veri in Francu Udoviču ter drugim svojcem izrekamo globoko sožalje ob smrti njune mame Ane

Uredništvo in upravno osebje Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska

STAVKA IN SPREVOD DELAVCEV GLAVNIH STROK

Za okrepitev tržaškega gospodarstva potrebna sprememba vladne politike

Če vlada in CIPE ne bosta spremenila svojih smernic, bo v Trstu oklicana splošna stavka - Govori sindikalistov pri pomorski postaji

Strnjeno in odločno so tržaški delavci - pristaniščniki, pomorščaki in kovinarji iz ladjedelnic in Arzenala — dokazali včeraj zjutraj pripravljenost, da s skupnim bojem vsega tržaškega prebivalstva rešijo pred vladnimi nakanami osnovne strukture tržaškega gospodarstva: ladjedelnice, pristanišče in pomorske proge. Zaman so bili razni načrti CIPE v prejšnjih letih, če so same vladne oblasti morale priznati, kako so bili zgrešeni in neumeteljeni: delavci so od vsega začetka imeli prav in hočejo, da se to tudi pozna v stvarnih ukrepih, v uresničevanju vladnih obvez za pomorstvo, v finansiranju del pri gradnji plavajočega doka, v okrepitvi gradbene dejavnosti tržaških ladjedelnic, v finansiranju in tehnološkem posodobljenju pristanišča, kateremu je treba zagotoviti mednarodni značaj. Glede zadnjega — pomorstva — pa mora vlada spoštovati poleti sprejete obveze in smernice CIPE. Ukinjanju pomorskih prog mora slediti smotrno ustanavljanje novih, ki naj bodo dobičkanosne. Teh je veliko, če je res, da čakajo zasebni brodarji kot šakali na vladne ukrepe, ker vedo, da bodo zasedli nastalo praznino.

Včeraj so stavkali proti vladnim ukrepom in v podporo tržaškemu sindikalno - političnemu odposlanstvu, ki se bo prihodnji torek razgovarjalo v Rimu s pristojnimi ministri: Attaguilejem (trgovinska mornarica), Piccolijem (državne soudeležbe) in Giolittijem (proračun in gospodarsko načrtovanje). Stavkali so, kot rečeno, pristaniščniki, kovinarji iz ladjedelnic in Arzenala ter pomorščaki. Stavka je povsod uspela stoodstotno.

Iz tovarn so se stavkajoči podali v sprevodih do Trga Unità. Na čelu sprevoda so nosili rdeče delavske zastave, pred njimi pa so preko zvočnikov govorili mimoidočim sindikalni aktivisti. Pozivali so mesto k solidarnosti s stavkajočimi v boju, ki je boj vseh in ne le posameznih strok.

S Trga Unità je mogočen in strnjen delavski sprevod krenil po Borznem trgu in Korzu na Goldonijev trg. Brila je mrzla burja in ostrega mraza ni omililo niti bledo sonce, ki je zasijalo z jasnega zimskega neba. Stavkajoči, med katerimi je bilo mnogo mladih, so si preko platnene delovne obleke nadeli težke suknje in zavihali ovratnike. Dajali so si duška z vzklikanjem in bobnanjem po pločevinastih posodah. Ko so prispeli do Goldonijevega trga ni nihče postal. Množica stavkajočih je odkorakala naprej po Carduccijevi ulici in presenetila marsikoga, ki je bil prepričan, da bo napovedano sindikalno zborovanje na Goldonijevem trgu. Tedaj je v koloni završalo: «Gremo v veliko dvorano pomorske postaje!»

Ustavili so se le nekaj minut pred sedežem deželne uprave, kjer se je iz množice vzdignila salva živžgov, nato pa odkorakali po nabrežju k pomorski postaji, kamor so se le s težavo zgnetli.

Z zasilnega odra so stavkajočim spregovorili sindikalisti: Di Turo, Marinello in Saranz.

Antonio Di Turo (CCdL) je v svojem uvodu poudaril pomen stavke, da se vlado prisili, naj spoštuje sprejete obveze in okrepi nosilne strukture tržaškega gospodarstva: te so še vedno: luka, ladjedelnica in pomorstvo. Trst, je dejal, ne bo čakal več. Če bo treba bomo poprijeli po ostrejšem orožju in tudi oklicali splošno stavko vseh strok.

Marinello (CISL) je v začetku, med ploskanjem, pozdravil enotne zaključke sindikalnega zasedanja v Firencah. Poudaril je, da bodo tudi tržaški delavci uresničili do konca 1972 sindikalno združitev in da jim bo pri tem pomagal tudi tokratni boj za obstoj tržaškega gospodarstva.

Marinello je dejal, da je treba boj Trsta proti gospodarskemu upadanju uokviriti v splošni boj italijanskega delavskega razreda proti konjunkturi in proti poskusom z desne, da bi preko gospodarske krize in draginje vsilili konzervativne politične in socialne izbire. Dejal je, da mora gospodarska struktura izkoristiti ves svoj potencial ob dobrih mezdnih pogojih delavstva, brez draginje in špekulacij. Za to so v Trstu ugodni pogoji, ki pa jih je treba vsiliti. Trst mora okrepiti dovoz blaga v svoje pristanišče na svojih ladjah. Zato je potrebna nova mornariška politika, ki naj sloni na prvotnih in nepotvorjenih smernicah CIPE iz letošnjega poletja. Zgraditi je treba potrebne ceste, pomol in železnico: to pa lahko naredi samo vlada, ki mora spoštovati dane obljube. Marinello je tudi ponovil osnovno zahtevo tržaških sindikatov: vlada mora uresničiti v Trstu veliko kovinarsko podjetje z državno udeležbo, ki naj po svojih značilnostih odigra v mestnem gospodarstvu «vodečo» vlogo.

Tajnik nove delavske zbornice CGIL Livio Saranz pa je napovedal še ostrejše stavkovne nastope Ta prva stavka delavcev raznih strok je le uvod v razširitev zavezništva vseh zainteresiranih slojev v mestu, kar lahko dovede do splošne stavke, kakršne je Trst že poznal. To se bo zgodilo, če vlada ne bo spoštovala sprejetih obvez in bo vztrajala v svojih samomorilskih namenih. Vlada in CIPE pa morata sprejeti osnovno načelo, da sloni Trst še vedno na trikotniku «luka - ladjedelnica - pomorstvo».

Zborovanje se je zaključilo okoli poldne, ko so se delavci vrnili — po kosilu — na svoja delovna mesta.

Istočasno pa so v drugih tržaških tovarnah imeli zborovanja delovnih kolektivov, na katerih so sindikalni aktivisti seznanili delavce o zahtevah stavkajočih in jih pozvali k nadaljnjemu boju.

Razna obvestila

Združenje staršev otrok osnovne šole pri Sv. Ivanu v Trstu prireja danes, 26. novembra 1971 ob 20.30 v prostorih slovenske osnovne šole predavanje dr. Sonje Mašera «O negi in vzgoji otrok». Predavanje spada v okvir tečaja za starše.

Ljudska prosveta

PD «Kraški dom» — Repentabor obvešča, da bo priredilo v prostorih občinske kopalnice v Repnu od 29. nov. do 5. dec. t. l. **razstavo in prodajo slovenske knjige.** Razstava bo odprta vsak dan od 18. do 20. ure.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

HVALA ZA PRIZNANJE...

Zapisali smo že, da so morali poraženi šovinisti v trgovinski zbornici grenko požirati zaradi zmage slovenskega in demokratičnega javnega mnenja ob letošnjem ljudskem štetju. Toda žilica jim kljub temu ne da miru.

Med tistimi, ki so bili v konici ofenzive proti slovenskemu prebivalstvu, se je dr. Steinbach, tajnik tržaške trgovinske zbornice, še posebej izkazal. Hotel je biti «bolj papeški kot papež sam» in moral zaradi tega, pred dobrim tednom dni, slišati tudi pridigo nadrejenih oblasti, katerim je njegovo prevneto ravnanje povzročilo nemalo težav in kritik. Baje so mu na prefekturi zabrusili, da so se časi spremenili in ga opozorili na to, da so ga na to mesto imenovali ter ga z isto pravico lahko tudi razrešijo dolžnosti. Seveda si je tudi zapomnil zahtevo slovenske javnosti, ki je odjeknila tudi v parlamentu, naj se strogo kaznujejo krivci za grobe diskriminacije slovenskega prebivalstva ter grožnje proti županom, ki so samo izpolnjevali duha ustave, ki je v Italiji temeljni in usmerjevalni zakon.

Sedaj se je omenjeni funkcionar spet oglasil. Nekoliko tiše, skorajda sramežljivo in ne povsem samozavestno je odgovoril nekemu slovenskemu županu...

Čemu novo pismo? Baje (o tem namreč nimamo točnih dokazov) je dr. Steinbachu bilo zavrnjeno zadnje pismo, v katerem je grozil s sodnimi ovadbami zavednim Slovencem in županom tržaške pokrajine. Obrazložitev? Preprosta: pismo je bilo napisano v nekorektnem tonu. Da je bilo tako, smo se lahko prepričali.

Zato je dr. Steinbach čutil dolžnost napisati novo pismo. V njem ponavlja znane teze, da «slovenske popisnice niso uradne», kot italijanske, ker so le-te bile poslane «neposredno» (dvakrat podčrtano), slovenske pa «po kratki poti»...

Kaj naj to pomeni, dr. Steinbach v svojem pismu jasno pove: «neposredno» je italijanske popisnice dostavljal ISTAT, «po kratki poti» (mimo Žavelj v Boljunec?) slovenske pole pa kar sama trgovinska zbornica. Dr. Steinbach seveda ne pove, kako bi morali Slovenci (med popisom) meriti kilometrino popisnic, oziroma kako naj vedo, kdo je popisnice poslal...

Sicer pa ga tudi to ne briga. V svojem pismu opozarja le župane, da «so odgovorni», ker so slovenske popisnice sprejemali za uradne.

Prepričani smo, da je to res in da gre našim županom v čast! V svoji zadregi, ki kaže na poraz nestrpnih stališč, je dr. Steinbach dal slovenskim in drugim demokratičnim županom lepo priznanje. Hvala!

+

Včeraj popoldne nas je zapustila naša draga žena in mama

ANA UDOVIČ roj. ŠKERGAT

Našo nepozabno mamo bomo pospremili k zadnjemu počitku iz hiše žalosti jutri, v soboto, ob 15.30.

Mož Andrej ter sinova in hčeri z družinami

Trst, Koper, Ljubljana, Maribor, 26. novembra 1971

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM PRIZIVNIM SODIŠČEM

CELO V HLADILNIK STA SKRILA UKRADEN PLEN

Iz neke zgoniške vile sta odnesla samokrese, posodje za kavo ter 110 kosov srebrnega jedilnega pribora - Na prste jima je stopil okradenčev sorodnik, ki je bil hkrati policijski zaupnik

Proseški karabinjerji so v sodelovanju z agenti letečega oddelka tržaške kvesture dolgo časa iskali skupino nepridipravov, ki je vlamljala v kraške vile in osebne avtomobile. Konec meseca februarja letos se je zglasil na proseški karabinjerski postaji 44-letni Angelo Boscolo in povedal, da so neznani storilci vlomili v njegovo vilo v Zgoniku. Potem ko so pobrskali po vseh predalih in omarah razkošne vile, so v neki sobi izmaknili tri avtomatične samokrese znamke «colt», zidno uro, popolno posodje za kavo ter srebrn jedilni pribor, sestavljen iz nič manj kot 110 kosov. Na obvezno vprašanje preiskovalcev, če morda sumi koga, ki bi utegnil vlomiti v vilo, je okradenec dejal, da ne.

Minila sta približno dva tedna, ko so karabinjerji izvedeli, da je neki Jugoslovan, Vladimir po imenu, prodal Boscolovemu sorodniku tri samokrese, ki so povsem ustrezali tistim, ki so jih neznanci dva tedna poprej ukradli v vili v Zgoniku. Preiskovalcem ni bilo težko stopiti v stik z okradenčevim sorodnikom, saj je ta, kot se je pozneje izkazalo, sodeloval s policijo in odkup orožja je bila le spretna poteza za izsleditev vlomilcev. Kmalu so izsledili še Jugoslovana in ga identificirali za 40-letnega Vladimira Aleujina, ki je imel že v preteklosti opraviti s policijo. Moški je med zaslišanjem sprva molčal in ni hotel izustiti niti besede o sami tatvini kot tudi ne o neznancih, ki so jo izvedli. Končno pa je klonil in izdal imena prijateljev. Sam se sicer ni udeležil vloma v vilo, ampak je samo odkupil samokrese in jih nato skušal prodati moškemu, ki ga je bil dobro poznal. Moški pa ni bil nihče drug kot policijski zaupnik, hkrati pa tudi okradenčev sorodnik.

Tako so preiskovalci izvedeli še za imena drugih vlomilcev oziroma ljudi, ki so odkupili ukradeni plen. Glavna pobudnika ali bolje avtorja vlomov sta bila 38-letni Giovanni Valenta iz občinskega prenočišča v Ul. G. Gozzi 5 ter 22-letni jugoslovanski državljan Ivica Santo. Poleg Aleujina pa sta ukradene predmete odkupila še 23-letni Mario Gallas iz Ul. Risorta 1 ter 22-letni Jugoslovan Miluki Ivanović.

Nepridiprave so kaj kmalu izsledili in jih seveda aretirali. Med zaslišanjem je prišla na dan še vrsta drugih dejavnosti vlomilske dvojice: Valenta in Santo naj bi od meseca dec. lani pa do meseca feb. letos, ko so ju aretirali, vlomila še v vrsto parkiranih avtomobilov, sam Valenta pa naj bi med začasnim bivanjem v stanovanju 66-letne Lucie Convertini iz Ul. Giuliani 34, ukradel ženski okrog 80 tisoč lir, namizne prte, vrsto steklenic vina in likerjev ter nekaj manjših predmetov. Ko pa so agenti med preiskavo na Gallasovem domu, kjer je Santo dolgo časa stanoval, našli v hladilniku, omarah in pod žimnicami goro ukradenih predmetov, je bilo povsem jasno, da sta nepridiprava izvedla mnogo več tatvin, kot sta jih priznala med zaslišanjem. Santo je sicer v izpovedanju bil mnogo zgovornejši od Valente, ki je nesramno prikrival vse in celo dejal, da je samo opazoval Santa, kako je vlamljal v parkirane avtomobile.

Prvostopni sodniki so na razpravi z dne 17. maja letos obsodili Santa na 2 leti in 2 meseca zapora ter na denarno kazen 80 tisoč lir in globo 14 tisoč lir, Valenta pa na 2 leti in 3 mesece zapora ter na denarno kazen 80 tisoč lir. Ivanovića in Aleujina so pogojno obsodili vsakega na 2 meseca zapora ter na 20 tisoč lir denarne kazni in 14 tisoč lir globe, Gallasa pa na 8 mesecev pripora.

Proti razsodbi kazenskega sodišča je vložil priziv le Valenta, ki se je včeraj moral zagovarjati pred tržaškim prizivnim sodiščem (preds. Franz, tož. Franzot, zapis. Mosca). Moški se je še enkrat proglasil za «skoraj» nedolžnega, sicer pa ponovil izjave, ki jih je že dal med prvim procesom. Javni tožilec dr. Franzot je predlagal za obtoženca potrditev prvostopne kazni, branilec odv. Malattia iz Pordenona pa se je potegoval za najširšo oprostitev ali vsaj za oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov. Sodniki so potrdili Valenti prvotno kazen na 2 leti in 3 mesece zapora ter na denarno kazen 80 tisoč lir.

Opozorilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja svoje člane-vinogradnike, da je treba prijaviti pridelek vina.

Kdor ne bi izpolnil in oddal prijave, ne more potem dobiti dovoljenja, da vino lahko proda, ali sam toči na osmici.

Po zakonu so predvidene stroge kazni za tiste, ki bi vina ne prijavili (od 100 tisoč do 1 milijona lir globe).

Prijave je treba napisati na posebnih obrazcih. Rok za njih oddajo zapade nepreklično 27. novembra. Ni torej moč računati na možnost prijave po tem roku.

Zato naj se vinogradniki zglasijo na tajništvu KZ, da jim izpolni in vloži prijavo.

Tajništvo KZ

MANIFESTACIJA V MILJAH

Sindikati so enotno potrdili potrebo po izboljšanju prevozov

Javni prevozi morajo imeti prednost pred zasebnimi - Zahteva po pokrajinskem konzorciju

Sinoči so sindikalne organizacije priredile v kinodvorani «Verdi» v Miljah javno manifestacijo za reformo prevozov v naši pokrajini. Namen tega shoda je bil potrditev zahteve, da se čimprej ustanovi pokrajinski konzorcij za prevoze.

Manifestacije so se udeležili, poleg sindikalnih predstavnikov, tudi predstavniki delavcev podjetij Sap, Saita in Carsica, podjetja Total, pristopili pa sta tudi svetovanska in šentjakobska konzulta. Pokrajinski svetovalec Gino Fontanot je naslovil na manifestacijo pismo, v katerem je pojasnil svojo interpelacijo pokrajinskemu predsedniku o vprašanjih prevozov v tržaški pokrajini.

Prvi je spregovoril pokrajinski tajnik CGIL Livio Saranz, ki je dejal, da je treba reševati velike probleme, ki so nastali pri prevozništvu, z dvema osnovnima pogojema: javno intervencijo in perspektivo celotnega področja.

Poseg javnih ustanov — in predvsem deželne uprave, ki je pristojna za probleme prevozov — bi moral rešiti prevozništvo služnosti, ki jo predstavljajo zasebna podjetja. Ta nikakor ne nudijo tistih jamstev cenenosti, hitre in redne službe ter varnosti, ki so neobhodno potrebne za javne prevoze. Samo javni prevozi, ob močni podpori krajevnih ustanov, lahko premagajo zagato, v katero je zašel promet ob prevelikem in nekontroliranem narastku zasebnih prevoznih sredstev. Seveda je za to potrebna nova vrsta zakonov, (danes urejujejo javne prevoze zakoni iz leta 1939).

Drugi problem, ki ga je očrtal Saranz, je vprašanje novih urbanističnih perspektiv, ki jih mora zadobiti javno prevozništvo. Ob hitrem tempu socialnega in ekonomskega razvoja ni več mogoče ločiti občinskih prevoznih podjetij. Potrebno je, da se združijo in preidejo v višjo formo podjetja, ki naj ima pristojnost od Milj vse tja do Trža, kajti socialna resničnost tržaške pokrajine je že tako daleč raztegnjena in poenotena. To je bil tudi smisel sestanka, ki so ga imeli sindikati s tržaškim županom Spaccinijem, ki se je obvezal, da bo sklical sestanek vseh županov tržaške pokrajine, pokrajinskega predsednika in sindikatov, na katerem bodo razpravljali o tej problematiki. Enotno podjetje bi tudi zmanjšalo finančni deficit, ki ga imajo sedaj občinska podjetja zaradi prevelike birokracije.

Zaključil je z velikim poudarkom na dejstvo, da je prevoz od doma do delovnega mesta oz. šole pravica in da boj za to pravico spada v enotni boj sindikatov za socialne reforme.

Pokrajinski tajnik CISL Giuseppe Gosdan je dejal, da v teoriji soglašata s tem tudi valda in deželna uprava, vendar pa nista storili do sedaj skoro ničesar. Da pa je mogoče doseči velike rezultate na tem področju dokazuje dejstvo, da so nekatera mesta uvedla brezplačno vožnjo za delavce, študente in upokojence.

Tajnik CCdL Antonio Di Turo je na kratko obnovil navedene pojme, nato pa so prešli k debati. Pred tem so še naznanili, da bodo sindikalne organizacije v kratkem sprožile pokrajinsko stavko prevoznikov z manifestacijo po mestnih ulicah, za katero priporočajo vsem tistim, ki se poslužujejo javnih prevoznih sredstev, naj se je udeležijo. Ne gre namreč za probleme samo direktno zainteresirane stroke, ampak vseh potrošnikov, ki imajo pravico do te socialne storitve.

Varisco umestil odbor za promet

Deželni odbornik Varisco je včeraj v Trstu umestil deželni odbor za promet. Odboru bo poverjena naloga, da prouči prometna vprašanja v Furlaniji - Julijski krajini in da pripravi načrt za globalno preureditev prometa. Po novem bo mestni promet urejen na javni podlagi, niedmestni promet pa bo ali v javni, ali v zasebni, ali še v mešani režiji. V novem odboru so odbornik Varisco (predsednik), prof. Talice iz Rima, prof. Fontanella iz Sorrenta, prof. Maternini in prof. Pellis iz Trsta, načelnik področnega nadzorništva za promet ing. Balsamo, predstavnik državnih železnic dr. Sardo, deželni odvetnik dr. Pacia, predstavnik deželnega odborništva za urbanistiko arh. Spagna in ravnatelj deželnega odseka za promet dr. Capaccioli.

V pozdravnem nagovoru je odbornik Varisco dejal, da ustroj deželnega prometa ne ustreza več gospodarskim in socialnim potrebam prebivalstva. Posebno je to opaziti v avtobusnem prometu, za katerega skrbi v Furlaniji - Julijski krajini 30 koncesionarjev. Odbor za promet se bo redno sestajal tudi s skupinami strokovnjakov, s katerimi bo obravnaval posamezna vprašanja o prometu. Prva takšna seja bo med 10. in 20. decembrom.

Zlata poroka Umkovih

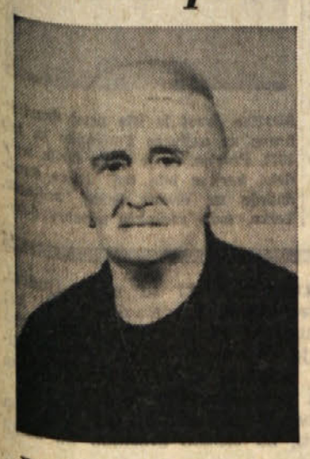

Pri Štefaniji in Angelu Umku, ona rojena 4.6.1899. leta v Križu, on pa 8.8.1897. leta v Komnu, poteka danes 50 let, odkar sta si v repentabrski cerkvi obljubila zvestobo in si izmenjala prstana. To obletnico — zlato poroko — bosta Umkova danes v svojem domu pri Magdaleni praznovala v krogu svojih sinov in hčera z družinami, ki jima želijo še mnogo let skupnega življenja. Čestitkam in voščilom se pridružuje tudi Primorski dnevnik.

FIMAR

MOŠKA IN ŽENSKA KONFEKCIJA

ELEGANCA

KVALITETA

TRST - TRIESTE
Corso Italia 1
Tel. 29-043

OB PRAZNIKU ZA DAN REPUBLIKE JUGOSLAVIJE BO NAŠA TRGOVINA IZJEMOMA ODPRTA TUDI V PONEDELJEK, 29. novembra ZJUTRAJ

ŠESTO SREČANJE «MITTELEVROPA»

Jutri v goriški palači Attems arhitekti iz petih evropskih držav

Napovedana predavanja Slovencev Staneta Bernika, Ronija Nemca, Tomaža Vuge in Savina Severja - Letošnje srečanje povezano z lanskim in s poletno razstavo o dunajski arhitekturi

Jutri zvečer ob 18. uri se prične v goriški palači Attems na Kornju šesto mednarodno srednjeevropsko kulturno srečanje, ki bo letos posvečena arhitekturi v srednji Evropi. Glavna dvorana palače Attems je že nared, po mestu so včeraj dvigali slavnostne zastave. Nekaj dni bodo v Gorici spet zbrani najbolj znani kulturni možje in arhitekti iz nekaterih podonavskih držav ter iz Italije. Iz podatkov, ki jih imamo na razpolago, vidimo, da je letos malo Čehoslovakov, za razliko od prejšnjih let, ko so bili Čehi in Slovaki v Gorici prisotni kvalitetno in kvantiteno.

Predavanja in debate bodo na sporedu tri dni, zjutraj in popoldne. Vstop v dvorano bo prost vsakomur, gostje bodo lahko sledili predavanjem in debatam, istočasno pa si bodo lahko ogledali tudi lepo in bogato pinakoteko v prvem nadstropju omenjene palače.

Iz programov, ki jih imamo na razpolago, je razvidno, da bodo s svojimi posegi sodelovali arhitekti iz petih evropskih držav. Poleg Italijanov, Nemcev, Avstrijcev in Madžarov, je najavljenih precej nastopov Jugoslovanov, tokrat predvsem Slovencev. Omenimo jih. Stane Bernik iz Ljubljane, svetovno znani slikar, umetnostni zgodovinar in kritik, bo govoril o temi «Kritična projekcija slovenske novejše arhitekture v srednjeevropski prostor». Roni Nemec iz Nove Gorice bo govoril o temi «Pot k organskemu zbliževanju dveh mest ob meji.» Podobno temo, vendarle v sodelovanju s prvo, bo prikazal ravnatelj zavoda za urbanizem v Novi Gorici inž. Tomaž Vuga, Savin Sever iz Ljubljane pa bo govoril o «slovenski arhitekturi».

Med Jugoslovani omenimo še profesorja zagrebške univerze Anteja Marinovića - Uzelca. Omenimo še, da so najavili poseg v diskusijo ravnatelj goriškega sociološkega inštituta prof. Franco Demarchi, predsednik goriške inženirske zbornice inž. Sergio Fornasir, univerzitetni profesor Marco Pozzetto iz Turina (napisal je študije o Maxu Fabianiju in o Jožetu Plečniku), sodelavec sociološkega inštituta Raimondo Strassoldo Graffenberg.

Proslava 30-letnice OF v Doberdobu

Prosvetno društvo «Jezero» v Doberdobu priredi v soboto, 27. t. m. proslavo 30. obletnice ustanovitve osvobodilne fronte z naslednjim programom:

1. ob 20. uri polaganje vencev pred spomenik padlih borcev.

2. ob 20.30 bo v društveni dvorani govoril o nastanku, delu in pomenu OF dr. JOŽA VILFAN.

3. Danilo Turk - Joco, član SG iz Trsta, bo podal priložnostne recitacije.

4. sodelujeta tudi domača godba na pihala «Kras» in pevski zbor društva «Jezero».

Seja občinskega odbora v Gorici

Občinski odbor v Gorici je na svoji običajni tedenski seji v sredo zvečer proučil številne upravne zadeve. Ob koncu so sklenili, da se bodo morali v kratkem zopet sestati tudi zato, da bi pripravili dnevni red in določili datum za ponovno sejo občinskega sveta.

Interpelacija proti okuženju

Komunistični svetovalci so poslali tržiškemu županu interpelacijo, v kateri želijo vedeti podrobnosti o programu občinskih ukrepov proti okuženju po tovarnah in pri ogrevanju. Interpelacija je v zvezi z dejstvom, da so zgradili na Moščenicah dve visoko okužujoči tovarni.

V PRIREDBI SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE

JUGOSLOVANSKI PESNIKI DRAGI GOSTJE PRI NAS

Gregorčičeva proslava je z njihovo prisotnostjo in sodelovanjem še pridobila na pomenu - Nagovor pisatelja Cirila Kosmača

Poslušati pesnike iz raznih jugoslovanskih republik ni vsakdanji dogodek. Zaradi tega so goriški Slovenci, v prvi vrsti študirajoča mladina, v sredo zvečer napolnili do zadnjega kotička veliko dvorano pokrajinskega sveta, kjer je Slovenska prosvetna zveza priredila proslavo 65-letnice smrti Simona Gregorčiča. Najboljša proslava goriškega slavčka je bila prisotnost tolikih pesnikov, ki so nam podali svoja najboljša dela, ki so istočasno med najboljšimi v sedanjem razvoju poezije posameznih narodov, ki žive na ozemlju socialistične Jugoslavije.

Čuli smo tako Črnogorca in Hrvata, Albanca in Makedonca, Srba in Slovenca. Najbolj sta iz razumljivih, domačijskih razlogov, navdušila slovenska rojaka Peter Levec in Branko Hofman, publika pa ni pozabila nagraditi s ploskanjem vseh drugih, posebno še Albanca s Kosova, ki je pesem recitiral v svojem jeziku. Na žalost je v zadnjem trenutku odpadla prisotnost madžarskega pesnika; škoda tudi, da niso prireditelji uvrstili v program kakega italijanskega pesnika iz Istre ali z Reke.

Nekaj uvodnih besed je povedal naš primorski rojak Ciril Kosmač. Goriške Slovence je pozdravil «v tej dvorani, v kateri lahko govorimo tudi po naše, v svojem in v vašem jeziku, to je v slovenščini». Kosmačeve besede so žele popolno odobravanje.

Večer je popolnoma uspel kljub istočasni gledališki predstavi v Verdijevem gledališču. Marsikateri slovenski abonent se je za en večer odpovedal gledališki predstavi. Videli smo našo dijaško mladino, kako je zbirala podpise prisotnih književnikov. Videli smo precej dijaštva, veliko učiteljev ter tudi nekaj profesorjev; na žalost je marsikateri profesor slovenščine raje ostal doma. Predsedniku Zveze jugoslovanskih pisateljev Ivu Frangešu in vsem njegovim sodelavcem naša najlepša zahvala za prijetni večer. Prav tako se moramo zahvaliti Slovenski prosvetni zvezi, saj smo tako na moderen in primeren način proslavili našega goriškega slavčka.

Marko Kravos pozdravlja jugoslovanske pesnike v Gorici

PO KONFERENCI O PRODAJI

Zadruge malih trgovcev lahko zadržijo in ustavijo dvig cen

Velike monopolistične trgovine so glede tega odpovedale
Trg treba približati kmetijskemu proizvajalcu

Konferenca z diskusijo, ki so jo prejšnji teden priredile deželne federacije treh sindikatov CGIL, CISL in UIL v prostorih trgovinske zbornice v Gorici na temo «Cene in problemi prodaje», je vzbudila precejšnje zanimanje in dala povod za obsežno debato, ki je zajela sindikate, gospodarske operaterje prizadete krajevne ustanove itd. Na nov način se odraža pri tem tudi vloga, ki jo izvaja združuno gibanje v sedanjem gospodarskem položaju, v tesni povezavi z akcijo za strukturalne reforme.

Pomen zadružništva je podčrtan spričo precejšnjega porasta cen na drobno in na debelo ter postavlja problem, kako je treba obravnavati številne različne postavke, ki vse skupaj prispevajo k povečanju tega negativnega dejstva.

Nekatera od teh dejstev imajo nedvomno splošen značaj, kot npr. **denarna kriza**, visoka cena denarja, vpliv novega davka IVA (davek na povečano vrednost), ki bo sicer stopil v veljavo šele s prihodnjim 1. julijem, pa se že sedaj čuti njegov vpliv; dolgotrajna kriza v kmetijstvu, orientacije trgovine z inozemstvom, zlasti kar se tiče uvoza prehrambenega blaga, predvsem mesa, funkcionalna odsotnost krajevnih in deželnih organov, ki bi morali nadzorovati cene, breme sedanje razdeljevalne mreže v Italiji tik pred uvedbo novega režima pri izdaji trgovinskih obrtnic.

Hočemo prikazati tri elemente v okviru naše dežele glede na izdelavo drugega deželnega programa za gospodarsko-socialni razvoj v petletju 1971-75.

Prvi od teh zadeva deželno kmetijstvo, kateremu so bili namenjeni številni prispevki, s katerimi pa so podprli pretežno «večje operaterje». Tudi pri nas smo imeli «krizo hrušk» kot odmev na vsedržavno krizo v prodajnem sistemu, medtem ko velik del delavcev ni mogel do sadja in povrtnine. Načrt za gradnjo tržišč za proizvajalce s preobrazbo tržišča na debelo mora imeti za cilj jasno racionalnost in upoštevati to, kar dozoreva, se pravi okrepitev deželnih trgovskih središč in avtoportov na obmejnih področjih. Pri tem programu mora imeti zadružništvo prvorazredno vlogo v splošno korist če hočemo onemogočiti špekulacije in spletke ozkih monopolističnih krogov.

Drugi element zadeva razdeljevanje samo, v katero se je vrinilo «veliko monopolistično razdeljevanje», ki ni prav nič vplivalo na znižanje cen, pač pa izkoristilo konjunkturo za povečanje špekulativnih dobičkov. Odprtje novih velikih veleblagovnic, kot se je primerilo pred kratkim v Vidmu, prikazuje kot zmotno izdajanje obrtnic finančnim in monopolističnim družbam. Zadružništvo predlaga naj se dodelijo naložbe in krediti tradicionalnemu zadružnemu gibanju tako na kmetijskem kot na prodajnem področju, kjer so pred kratkim nastale zadruge malih trgovcev in delujejo po mestih naše dežele.

Tretji element pa je uvoz mesa: Trst ima sedaj enako preizkušnjo kot je prosta cona v Gorici. Kontingent 4000 ton mesa, ki ga uvažajo z olajšavami, ni vplival na potrošno ceno, kar pomeni, da so se s tem ukrepom okoristile predvsem manjše skupine uvoznikov. Pozitivno pa je, da prikazuje sindikalno gibanje veliko zanimanje za zadružništvo in ga smatra kot demokratičen ustroj, ki deluje v konkretno obrambo kupne moči tistih, ki žive od plač in pokojnin in ki lahko izvede dejansko demokratično deželno načrtovanje.

SILVINO POLETTO
tajnik dež. odbora Zveze zadrug

Gledališki uspeh s Pirandellom

Tudi druga redna gledališka predstava tržaškega italijanskega gledališča je v Verdijevo gledališče privabila zelo veliko ljudi. Mesta v gledališču so skoro vsa razprodana za abonmaje in prireditelji že mislijo, da bi ob določenih prilikah priredili še drugo predstavo.

Tokrat so Gorico obiskali igralci iz Catanie, ki so igrali Pirandellovo «Il berretto a sonagli». Logično je, da so sicilijanski igralci dovršeno igrali komedijo domačega pisca. Najboljši je bil seveda Turri Ferro, ki je podal dovršeno vlogo preprostega ogoljufanega človeka Ciampe.

Pred koncem leta bo še ena redna gledališka predstava.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 23. in 24. t.m. so na goriškem matičnem uradu prijavili 7 rojstev in dve smrti.

Rojstva: Elisabetta Atzori, Elisabetta Gallina, Alberto Zoff, Marco Macuz, Paolo Medeot, Rossella Scarel, Nicola Spanghero.

Umrli: 54-letni šofer Marcellino Consalter; 80-letna Paola Spazzapan vd. Zigliotto.

SINDIKALNE VESTI

TEKSTILCI V TRSTU ZARADI TOVARNE SNIA

Posredovanje deželne uprave za poravnavo spora

V zvezi s sporom med delavci in vodstvom tekstilne tovarne SNIA v Zdravščini, kjer so delavci v stavkovnem gibanju že skoro mesec dni, so bili pokrajinski sindikalni vodje tekstilnega odseka Marija Selič, Achille Colautti in Silvano Bregant prejšnji dan v avdienci pri podpredsedniku deželnega odbora Moru, skupaj z deželnimi svetovalci Ginaldi, Moschioni, Bergomas in Bettoli. Ob tej priložnosti so protestirali, ker deželna odbornika za delo in za industrijo še nista sklicala sestanka obeh strani za poravnavo spora v smislu, kot jima je poveril nalogo predsednik Berzanti. Moro je obljubil svoje takojšnje posredovanje in že popoldne istega dne so se sindikalni predstavniki ter zastopniki tovarniškega sveta zglasili na deželnem odborništvu za delo, kjer so proučili sporne točke med delavci in vodstvom tovarne. Delegaciji so zagotovili, da bodo pozvali na posvet vodstvo tovarne, brž ko se bo vrnil odbornik Stoper.

V pričakovanju, da se bo zadeva premaknila z mrtve točke, pa so delavci sklenili da bodo nadaljevali s stavkovnim gibanjem

Med tem sta tudi deželna svetovalca Rizzi in Bettoli poslala o zadevi nujno interpelacijo predsedniku deželnega sveta, v kateri predlagata nujno in aktivno posredovanje deželnega odbora za poravnavo spora.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z EMAC iz Gorice
Jovan Sterija Popović

SKOPUH ALI KIR JANJA

komedija v treh dejanjih
Prvič v slovenščini
V nedeljo, 28. t. m. ob 16. uri (Abonma red B — okoliški)
v ponedeljek, 29. t. m. ob 20.30 (Abonma red A — mestni)
v Katoliškem domu v GORICI

Vozni red avtobusov na predstavo «Skopuh ali Kir Janja» v Gorici dne 28. novembra 1971 ob 16. uri.

Avtobus št. 1: Vrh odhod ob 15. gostilni - Devetak - Grilj Poljane ob 15. gostilna Peric, Doberdob ob 15.10 pred občino, Jamlje ob 15.20 gostilna Pahor, Dol ob 15.30 Boneti, Palkišče, gostilna Peric Rupa-Peč, Gabrje ob 15.35 pri gostilni Ožbot.
Avtobus št. 2: Sovodnje odhod ob 14.55 pri občini, pri gostilni Tomšič, Podgora ob 15.10 pred vhodom v tovarno, Števerjan ob 15.20 Bukovje, Števerjan ob 15.25 Dvor, Oslavje ob 15.35 pri kostnici, Pevma - Št. Maver 15.40 pri spomeniku.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Bertolt Brecht
Bobni v noči
ŠTIRI NAGRADE NA «BORŠTNIKOVEM SREČANJU 1971»
DANES, 26. t. m. ob 20.15 v NOVI GORICI

MED STARIMI GRADOVI IN HIŠAMI

Zanemarjene lepe možnosti za razvoj turizma v Vipavi

Nekdanji hotel «Jadran» je nazadoval v navadno gostilno - Reka Vipava je zmeraj bolj umazana

Vipava je izgubila nekdanji blišč. To staro mesto, ki ga omenjajo že listine iz daljnjega leta 1376 in kjer je eno leto živel tudi slavni benečki pesnik in dramatik Carlo Goldoni, je v povojnem obdobju zaostalo za Ajdovščino. Tam so razvili skoraj vso industrijo, tam je sedež občine, v Ajdovščini pa so tudi gimnazija in druge ustanove. Vipava je sicer idilično središče, ki pa se zdi, da živi predvsem od spominov na svojo zanimivo in razgibano zgodovino.

Bežen obisk v Vipavi in sprehod med zidovi starih gradov in hiš, potrjuje tisto, kar razne organizacije sicer ugotavljajo že več let, da namreč tukaj zanemarjajo razne in velike možnosti za razvoj tujskega prometa. Nekdanji hotel «Jadran», ki ga je pred leti prevzel zasebnik, je nazadoval v navadno gostilno z osmimi ležišči in s poprečno postrežbo. Nadaljnjih 12 postelj za goste imajo v drugi zasebni gostilni «Pri Krhnetu». Sicer je še gostišče ob izvirih reke Vipave, toda odprto je le poleti.

Takšna Vipava se torej predstavlja obiskovalcu. Pejsaži so gotovo mnogo mikavnejši in lepši od možnosti za počutje in oddih gostov. Dnevi so sicer mrzli, toda v Vipavski dolini pogosto sije sonce. Nanos, Čaven in Kucelj so pokriti s snegom, tako da je videti, kot bi nekdo stkal bel pajčolan in ga razgrnil na gorski svet nad Vipavsko dolino.

Seveda ti vtisi spodbujajo nadaljnja razmišljanja. Zakaj ne bi v Vipavi ustanovili turističnega društva — prejšnjega so ukinili pred leti — s čimer bi vsaj neka organizacija načrtneje spodbujala turistični promet. Takšna načrtnost bi bila potrebna zlasti zato, ker je Vipava odkar so modernizirali cesto čez Črni vrh nad Idrijo, ki turiste iz Ljubljane in drugod v notranjosti Slovenije pripelje neposredno v Ajdovščino, ostala v nekakšnem mrtvem kotu. Potrebovali bi tudi turistični prospekt in še marsikaj drugega. Čedalje bolj zaskrbljujoče je na primer stanje reke Vipave, ki je v svojem toku od bližine Ajdovščine pa do izliva v Sočo onkraj meje pri Mirnu zmeraj onesnažena. Vanjo odlagajo odpadke in odplake bodisi razna podjetja kot tudi zasebna gospodinjstva.

Toda ponovno se vračamo k izhodišču. Potrebno je predvsem več volje in zavzetosti in šele potem bodo v Vipavi lahko ovrednotili vse številne lepote in druge možnosti, ki jih imajo za razmah turizma.

Kino

CORSO 17.15—22.00: «Homo eroticus», L. Buzzanca in R. Podestà. Barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO 17.15—22.00: «Quel l'amore particolare», E. M. Salerno A. M. Pierangeli; barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.
VERDI 17.00—22.00: «Crescendo... con terrore». S. Power in J. Olson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
CENTRALE 17.00—21.30: «Il federale», A. Sordi in S. Sandrelli; italijanski črnobeli film.
VITTORIA 17.15—21.30: «Metello». M. Ranieri in O. Piccolo; italijanski film v barvah.

Tržič

AZZURRO ob 17.30 «L'uomo di Saint Michael», Alain Delon in Natalie Delon. V barvah.
EXCELSIOR ob 16.00: «Un caso di coscienza», Lando Buzzanca. Barvni film.
PRINCIPE ob 17.30 «Le 24 ore di Le Mans», S. McQueen. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica). «Pustolovščine Ali Babe», italijansko-francoski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA (Šempeter pri N. Gorici) «Drago bom prodal svojo kožo» italijanski barvni film — ob 18 in 20.
PRVAČINA: «Madam Bovary», italijansko-nemški barvni film — ob 20.
RENČE: Prosto.
DESKLE: Prosto.
ŠEMPAS: Prosto.
KANAL:, «Ljubezen in bolničarka» angleški barvni film — ob 20.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna ALESANI, Ul. Carducci 12, tel 2268.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna dott. Rismondo, Ul. Toti 5 tel. 72701.

OB 30-LETNICI II. TRŽAŠKEGA PROCESA

Prižgali so iskro upora proti fašizmu

Pogovor s Francem Bizaljem iz Ruta

IV.

Povedali so nam še prej, ko smo prišli v Rut, v prijazno panoramično vas pod Rodico v tolminskih hribih, da je bila tu najmočnejša postojanka tako imenovanih «tigrovcev». Zdaj bo 30 let tega, ko je fašistično sodišče v Trstu obsodilo skupino vaščanov na več desetletij ječe, rojaka Simona Kosa pa celo na ustrelitev skupaj s Pinkom Tomažičem in tovariši. V tajno organizacijo «TIGR», ki je delovala v enotnem gibanju za narodno osvoboditev, poleg komunistov in drugih skupin, se je vključil tudi vaščan Franc Bizalj že leta 1933. Obiskali smo ga na domačiji, na strmi rebri nad vasjo. Tu še zdaj živi z ženo in sinom. Posledice dolgih let garanja, muk in ječe ter ne nazadnje partizanskega bojevanja, ga od časa do časa priklenejo v posteljo. 63 let bo dopolnil prav na Silvestrov dan. Tistega dne, ko smo ga obiskali je tudi ležal.

«Takrat, veste, sem bil močan in krepak...», je začel pripovedovati svoje spomine s tisto prepričljivostjo in domačnostjo hkrati, ki ju menda premorejo le ljudje, ki so mnogo pretrpeli v svojem s trnjem postlanem življenju.

Bilo je v juliju leta 1933. V meni je nekaj tlelo, posebno kadar sem prebiral tajno literaturo in razne naše letake, ki so nas opozarjali, kako so Slovenci na Primorskem zatirani in podobno. Domačini Simon Kos, Anton Koder, Jože Kos, Dominik Leban in Lojze Simon, kakor da bi mi na obrazu brali, da me nekaj muči, da se v meni nekaj, rekel bi, prebuja, so me povabili h Kodru, me predstavili z mojimi lastnostmi, saj so me dobro poznali, in me vprašali, če sem voljan sodelovati. Treba bo čez mejo na Bohinjsko stran in na to stran prinašati literaturo. Ne da bi se obotavljal, sem takoj privolil, čeprav še nisem vedel, da bo treba poleg literature prinašati tudi orožje. Tako sem oktobra s Tonetom Kodrom šel prvič čez planino Polje, mimo Novega vrha in sva prišla sredi dneva v Polje pri Bohinjski Bistrici. Tu je naju pričakal Tolminčan Berti Rejec, naložil je naju z literaturo in nama dal potrebna navodila, kako se obnašati in kako literaturo deliti. O tem nisem smel praviti niti lastnemu očetu. Če bi kdo kaj slutil, bi mu dejal, da sem šel pač «švercat».

Tiste čase se je «švercanje» izplačalo. Toda nam so strogo prepovedali, da bi to počenjali, razen v kamuflažne namene, kak zavojček cigaret ali kak kilogram kave, toliko da smo pred domačimi prekrili namen naših poti.

Zadnje dni decembra istega leta je bil šel čez mejo na Bohinjsko stran domačin Nikolaj Loncner. Ko se je vračal čez Rodico, ga je ustavila obmejna fašistična patrola. Znašel se je: bil je zaprosil, če lahko popije malo vode v nekem studencu ob poti. Nenadoma je vstal in zavihtel z rokama tako, da je oba stražnika vrgel v greben pod cesto. Dva dni pozneje se je navzlic močno zastraženi vasi in stalnemu patruljiranju policistov skrivaj priplazil k meni. Skrival sem ga 5 dni. Simon Kos in Anton Koder sta mu prinesla obleko, nato pa je odšel. Pozneje je prihajal v vas bolj oprezno, največkrat v družbi Ferda Kravanje - Skalarja in Danila Zelena iz Senožeč.

Javka je bila največkrat pri Kosovih. Tam smo se menili, kako in kaj, o tedanjih razmerah na Primorskem in o političnem položaju na sploh. Širše sestanke, ko nas je bilo več skupaj, smo imeli po potrebi. Zapisnikov nismo pisali. Vsak je dobival naloge, ki jih je bil sposoben izvršiti. Na splošno pa smo največ poudarjali, da se bliža druga svetovna vojna in da se je treba pripraviti na obračun s fašizmom. Pridobivanje novih članov je bila za vsakogar poglavitna stvar.

Leta 1936 je začel prihajati v vas tudi Franc Kavs iz Čezsoče pri Bovcu. Seznanjal nas je s situacijo. Želeli smo si pojasnil glede vojne v Španiji, kako napreduje izgradnja dežele v Sovjetski Rusiji, kot smo tedaj rekli, in kako bi tudi pri nas obračunali s sovražniki.

Največkrat smo morali čez mejo, ko je fašizem začel vojno v Etiopiji. Iz vse Primorske in iz Trsta so k nam prihajali fantje, ki niso hoteli služiti Mussolinijeve vojske. Vodili smo jih v Jugoslavijo, nazaj grede pa v nahrbtnikih prinašali orožje in peklenske stroje.

Enkrat, v letu 1938, kot se dobro spominjam, sem šel čez mejo s Francem Kavsom in Ferdom Kravanjo. Ko smo prišli na planino Poljane, je Ferdo naenkrat vprašal Franca:

«Kako, da nisi izvršil svoje naloge?»

Nisem vedel, za kaj gre. Niti nisem o tem dosti razmišljal. Pozneje sem zvedel, da je šlo za atentat na Mussolinija ob njegovem obisku v Kobaridu. Konspiracija je bila taka, da je smel vedeti za podobne akcije le tisti, ki je bil zanje zadolžen s kako konkretno nalogo. Franc je ob tem potrepljal Ferda po rami, meni pa je namignil rekoč:

«Saj boste razumeli?» in šla sta malo vstran ter se bolj na tiho pomenkovala.

Danes živi v našem kraju, v Rutu in Grantu kakih 200 ljudi kvečjemu. Tedaj pa nas je bilo več kot 500. Ne spominjam se, da bi nas kdo iz vasi v tem našem konspirativnem delu izdajal. V času od leta 1938 do 1940 smo imeli kake štiri širše sestanke. Na zadnji sestanek tik pred vojno, leta 1940 so prišli z one strani meje domačin Nikolaj Loncner, Ferdo Kravanja - Skalar in Danilo Zelen. S te strani pa smo bili jaz, Simon Kos, Franc Kavs, Anton Koder, Mirko Brovč, Feliks Rejc iz Kneže ter Miha Beguš. Bilo je ponoči. Sestali smo se na griču Štanglek nad vasjo. Seznanili so nas, da bo Italija vsak trenutek stopila v vojno. Pripravljeni moramo biti na kakršnokoli borbo, zlasti v tem, kako bomo sovražniku najbolj škodovali. Med seboj moramo biti tesno povezani, se pravi obveščati se o vseh dogajanjih in v akcijah nastopati složno. Sestanek je trajal kake 4 ure. Takrat sem bil dobro oborožen. Imel sem 3 puške in samokres. Dve sta bili karabinki italijanskega izvora, ena pa lovska. Bil sem namreč tudi lovec, toda živji, brez dovoljenja. Še sanjalo se mi ni, da bi kdaj hodil prosit fašistične oblastnike za orožni list ali podobno. Čim manj opravkov z njimi na legalen način, tem bolje. Tega smo se zavedali vsi.

V začetku septembra 1940. leta so začele k nam ponovno prihajati skupine mladeničev, ki niso hoteli k vojakom. Nekega dne ste prišla tudi študenta iz Trsta Ivo Sosič in Milan Starc. Spremljali smo ju čez mejo. Po 14 dneh sta se vrnila. Z njima smo šli tudi do železniške postaje v Grahovem ob Bači. Jaz sem ju odpeljal od meje do vasi, Simon Kos pa naprej. Dopotovala sta do Gorice in tam zvedela, da so po Trstu aretacije. Starc se je sam vrnil in nam to povedal ter nas posvaril, naj bomo previdni, nakar je sam želel, da ga ponovno spremljamo čez mejo v Jugoslavijo. Ivo Sosič, kot je povedal Starc, pa je vseeno šel v Trst.

Dne 6. oktobra 1940 so prišli «kvesturini» in policaji ter so aretirali Simona Kosa. V vasi je nastal preplah. Jaz, Miha Beguš in Tone Koder smo ves dan ugibali, kaj naj počnemo. Odločili smo se, da gremo kaj poizvedovat na Jesenice. Toda tam nismo več nikogar našli, ki bi nam bil na voljo. Vrnili smo se in čakali.

Po nekaj dneh so policaji pripeljali v vas uklenjenega Simona Kosa, da bi pokazal, kod so vodile poti in kje je skrito orožje. Nekaj je bil primoran povedati, toda ni povedal vsega. Najmanj 9 ljudeh, ki smo sodelovali z njim v organizaciji.

Več naših vaščanov so aretirali 19. oktobra 1940. Nekatere so po dveh, največ treh mesecih izpustili. Mene so aretirali 15. novembra istega leta in sem bil zaprt v tržaškem Coroneu do konca procesa, ko sem bil obsojen na 30 let zapora. Kar jim je bilo znano, sem moral povedati in tudi sebe obdolžiti. Soočali so nas z vsemi mogočimi triki. Name so se največ spravljali zato, ker so mi očitali, da imam še skritega orožja, medtem ko sem jaz trdil, da ga ima Tone Koder, ki je utegnil zbežati čez mejo. Seveda sem imel še skritega orožja, več kot vrečo samokresov in municije ter nekaj pušk.

Nam, ki so nas označili kot teroriste, je bilo najhuje. Podvrženi smo bili trpinčenju. Hoteli so nam naprtiti tudi odgovornost za atentat v Piacenzi. Dejansko pa zares nismo nič vedeli. Ob vsem tem mi je osebno bilo najbolj hudo to, da še zdaj ne morem razumeti, kako so mogli na procesu vedeti vse, čeprav smo imeli tako strogo tajno, zares organizirano delovanje skozi vsa dolga leta. Bil sem zelo razočaran.

V zaporu sem prestal 3 leta, 3 mesece in 18 dni, do kapitulacije. Z menoj so bili tovariši Albin Dujc, Srečko Colja, Jože Primožič - Miklavž in drugi, ki se jih po imenu več ne spominjam. Zaprt sem bil v Trstu, Castelfrancu (Reggio Emilia) in v Gorici.

Po vrnitvi domov sem se takoj povezal z Osvobodilno fronto in bil predsednik za področje od Bače do Sela nad Podmelcem. Še to, kar ne bom nikoli pozabil: v zaporu sta me Albin Dujc in Srečko Colja sprejela v organizacijo KP. To in da sem se po vrnitvi iz zaporov tudi aktivno bojeval v vrstah naše narodnoosvobodilne vojske ter da me upoštevajo kot spomeničarja iz leta 1941, vse to mi je v največje zadoščenje. Dodal bi k temu le, da današnja mlada generacija često pozablja na prestano trpljenje in žrtve, ki jih je dal naš narod za svobodo. Zato je pametno in prav, da se ob takih priložnostih obujajo spomini na preteklost».

DJ. PLANJAVEC

(Nadaljevanje sledi)

KLJUB DOLOČENIM TEŽNJAM MED VERNIKI

Ženska še ne more postati duhovnik

Zahtevo so na rimskem zasedanju postavljali celo kardinali Odgovor uradnega vatikanskega glasila je dovolj zgovoren

Na zadnjem sinodalnem zasedanju v Rimu so razpravljali tudi o tem, ali naj bi dopustili, da se duhovnik ženi. Sklenili so, da je to nedopustno. Prav tako je le v izjemnih primerih možno, da more postati duhovnik moški, ki je že oženjen in oče. In vendar se v določenih katoliških krogih ponavlja misel, ali zahteva, naj bi postale duhovniki celo — ženske.

«Menim, da sleherna ženska, zavestno ali podzavestno, želi v cerkvi sodelovati v duhovniškem poklicu. Edino, kar si želim, je to, da bi mogla biti dostojna tega poklica in srečna bi bila, če bi to zares koristilo krščanski skupnosti...»

To je rekla pred nedavnim mlada rimska ženska, Nicoletta Roscioni, ženska iz moderne rimske družbe, ženska s fakultetsko izobrazbo, ženska, ki ji ena diploma ni dovolj in se poglablja sedaj v teologijo, ženska, ki živi krščansko življenje, kot sama pravi, «v celoti in polno», ki spada med tako imenovane napredne vernike, ki pa hkrati ne zanemarja običajnih krščanskih dolžnosti in akcij, ki jih organizira župnik njene župnije. Sicer pa je Nicoletta Roscioni žena tistega rimskega odvetnika, ki je branil italijanskega vojaškega obveznika Giuseppa Gozzonija, ki je odpovedal vojaško pokornost, ker mu tega ne dopušča vest. Gre za enega izmed primerov, ki jih poznamo pod terminom «obbiettore di coscienza».

Da je gospa Nicoletta tako vroče izrazila željo postati duhovnik, bi morda mogli pripisati njeni globoki veri in premajhni kritičnosti glede cerkvenih in verskih predpisov. Toda o tej zadevi, o zadevi ženske — duhovnika je na sinodalnem zasedanju spregovoril tudi msgr. Samuel Carter, nadškof na Jamajki, ki je predlagal, naj bi cerkev proučila možnost, da bi tudi ženskam bilo dano, da postanejo duhovniki. Msgr. Samuel Carter ni govoril samo o nekih «službah in dolžnostih», ki naj bi jih prevzele ali mogle prevzeti ženske, kot sta nekaj dni prej govorila Kanadčana kardinal George Flahiff ter msgr. G. Piourde. Nasprotno, Samuel Carter je govoril o duhovniškem poklicu, to se pravi o posvetitvi ženske v duhovnika, ki ima moč in pravico dajati določene sakramente, ne pa morda sodelovati le pri določenih obredih in molitvah. Svojo tezo je Carter utemeljeval z naslednjimi elementi: «Polovica, pravzaprav več kot polovica človeškega rodu so ženske, več kot polovico vernikov predstavljajo ženske in prav te ženske so izključene iz duhovniškega poklica. Včasih se v ženskem gibanju za osvoboditev ženske pojavlja tudi določena skrajnost, nekakšen ekstremizem. Tega ne odobravamo, vendar pa moramo resno proučiti uporne zahteve, ki jih to gibanje neprestano postavlja. Pripravljen sem priznati, da obstajajo tudi resni razlogi, ki opravičujejo izključitev ženske iz duhovniškega poklica, nisem pa gotov, da so ti razlogi po vsem svetu enakovredni in povsod enako resni. Ta izključitev, ki skozi stoletja traja v katoliški cerkvi, se zdi, da je bila upravičena bolj iz kulturnih kot pa iz teoloških razlogov, ki jih dejansko ni. Na Jamajki, kjer smo izvedli anketo med duhovništvom in verniki, je veliko vernikov izrazilo željo, da bi raje videli, da bi duhovniški poklic vršile ženske kot pa moški, posebno pa oženjeni moški.»

Sicer pa ni o tem govoril le Carter. Dan pred njim je o temi spregovoril kardinal Flahiff, ki je predlagal, naj bi papež poveril komisiji, ki bi jo sestavljali škofje in laiki, nalogo, naj prouči vprašanje ali smejo ženske opravljati določene «službe in dolžnosti» v cerkvi. Kardinal je med drugim rekel: «Čas zahteva vsaj globoko analizo tega problema in s tem je treba začeti čimprej, da nas čas ne prehiti.» Sicer je res, da kanadski kardinal ni govoril o duhovniškem poklicu, pač pa o «službah in dolžnostih» v cerkvi, toda to je vendarle velik korak.

Če pomislimo, da so o tem govorili na zelo uradnem zasedanju cerkvenih dostojanstvenikov, pomeni, da ti predlogi izražajo določene težnje v krogih samih vernikov, kjer prihajajo še posebej do izraza ideje, ki jih širijo nekatere cerkvene ali verske organizacije, med drugim na primer organizacija «Fammes et hommes dans l'Eglise».

Seveda se v katoliški cerkvi sleherna novost s težavo uveljavi. Zadeva ukinitve celibata, to se pravi morebitne možnosti, da bi se duhovnik mogel oženiti, je že dolgo, dolgo na dnevnem redu, in vendar ni bilo doslej storjenega ničesar. Kaj šele, da bi mogla postati duhovnik ženska. O tem je spregovoril takoj «Osservatore Romano», v katerem je pater Gino Concetti med drugim zapisal:

«Duhovniški poklic je potemtakem duhovna oblast, ki se prenaša z apostolskim nasledstvom. Iz zgodovine nedvomno izhaja, da niti Kristus, niti apostoli, pa niti njihovi nasledniki po apostolski liniji niso prenašali hierarhičnega duhovniškega poklica na ženske. In vendar je bilo v njihovih skupnostih tudi žensk, ki so bile bolj vredne duhovniškega poklica od apostolov samih, na primer Mati božja.» V svojem utemeljevanju Concetti piše tudi, da je duhovniški poklic v svetopisemski koncepciji rezerviran izključno moškemu.

Jesenski ples jelenov pred pravim ljubezenskim spopadom

STEKLINA SE TOREJ DA PREMAGATI

Ameriški zdravnik rešil življenje 6-letnemu dečku

Nič posebno novega, razen strnjenih terapij

NEW YORK, 25. — Steklina je bolezen, ki kljub 20. stoletju, ki kljub vsemu napredku v zdravstvu pripelje — v smrt. In vendar je nekemu mlademu ameriškemu zdravniku uspelo rešiti 6-letnega dečka. To je prvič v zgodovini, kolikor je dano vedeti.

S steklino, ki niti ni tako poredka bolezen, se ukvarjajo že zdavnaj, dokaj intenzivno pa že iz preteklega stoletja, posebno na Angleškem in v Franciji, pa tudi drugod. Pomislimo le na Pasteurja, na italijanskega strokovnjaka Negrija in druge. Kakor je znano, si proti steklini skušamo pomagati s cepljenjem. Toda že sama diagnoza je bila vedno težavna, posebno kar zadeva prve dni bolezni, oziroma okužbe, saj je znano, da zna trajati inkubacija tri tedne, pa tudi šest mesecev, v nekaterih pa čeprav redkih primerih tudi kako leto. V borbi proti steklini je napravil korak naprej italijanski strokovnjak Negri, ki je prvi odkril ultramikroskopske delce, ki se po okužbi, torej po ugrizu formirajo in naselijo v živčnih celicah prizadetega. Toda to je bil le prvi korak, ki je omogočil diagnozo bolezni. Od odkritja vzrokov bolezni iz časov Pasteurja ter iz časov Negrijevega konkretnega opazovanja dejavnika te bolezni do danes pa ni bil storjen noben niti terapevtski niti profilaktični korak, ostali smo torej pri cepivu.

Novost, zelo obetavna novost prihaja sedaj iz ZDA. Dr. Hattwick je star komaj 30 let, vendar ga v ameriških medicinskih krogih smatrajo za enega pomembnih mladih sil za nadaljnji razvoj medicine, za enega najboljših strokovnjakov ameriškega centra za borbo proti nalezljivim boleznim. Doslej se je dr. Hattwick že dvakrat spoprijel s steklino, da bi preveril svojo terapijo, svoj način zdravljenja. Zdravil je dva kalifornijska pacienta, ki pa sta oba umrla, kajti zdraviti ju je začel šele tedaj, ko so vsi odpovedali in ko ju niti njegov način zdravljenja ni mogel rešiti. V sedanjem primeru pa je bilo nekoliko drugače.

Pred obilnim letom, 10. oktobra lani, je šestletni deček Matthew Winkler, kljub temu, da so mu dali kompletno serijo injekcij proti steklini, začel kazati znake bolezni, kar pomeni, da preventivno cepljenje ni uspelo. Ko je dr. Hattwick zvedel za to, je odhitel v mestece, kjer je živel deček, in prepričal njegove starše ter dva zdravnika za otroške bolezni, ki sta ga do tedaj zdravila, naj bi otroka prepustili njemu, da bi on čimprej preizkusil na njem svoj sistem zdravljenja. Po pristanku staršev se je lotil svojega načina zdravljenja in dečka rešil.

O tem piše sedaj obširno in dokumentirano revija «Medical Journal», kjer je podrobno opisano vse, kar je mladi zdravnik storil na dečku. Opis bomo skušali kar se da preprosto prikazati: Znano je, da steklina zaduši človeka, ker mu stisne sapnik. Mladi zdravnik je to preprečil s tem, da je operiral dečka na sapniku. Nato je izvedel neko drenažo, hkrati je stalno nadziral delovanje srca, da bi preprečil sleherno aritmijo. Ves čas pa je dajal otroku celo vrsto zdravil (ki so v prosti prodaji — torej nič novega!), ki preprečujejo razne krče. V stvari, pravi revija, ni zdravnik počel nič posebnega kot to, da je več načinov zdravljenja in več različnih zdravil strnil v en sam sistem zdravljenja. Vsi načini zdravljenja, ki jih je uporabil, so vsak zase dobro znani in v splošni praksi, le da jih je strnil v tem primeru in dečku rešil življenje.

Sicer pa se dr. Hattwick sam zaveda, da «svojega» ni dal nič. Sam dokaj skromno pravi, da je njegov uspeh treba pripisati le «kombinaciji več načinov zdravljenja, predvsem neprestanemu bedenju nad pacientom.»

Njegova skromnost pa še bolj poudari vrednost tega načina zdravljenja, ki ga bo seveda treba izpopolniti, ki pa že sedaj dokazuje, da steklina ni smrtna, tudi če se je ne lotimo že koj po infekciji.

RIM, 25. — Milansko sodišče si je ogledalo film «Vamos a matar, companeros» in nato oprostilo režiserja Sergia Corbuccija, producenta Salvatora Alabisa in scenarista Massima De Rito, Dina Machiorija in Antonia Aputa ter pravnega predstavnika družbe «Titanus», ki jih je na procesu branil odvetnik Gianni Massaro. Obtožnica jim je očitala, da se v filmu uporabljajo nedopustni izrazi.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Za ureditev vaših načrtov bo treba danes precej vneme. Skušajte preurediti svoje družinske odnose.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Izreden dan za ročna dela, ki zahtevajo telesno moč. Nova spoznanja naj ne vplivajo negativno na vas.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne spravljajte nasprotnike v slabši položaj. Čeprav vam sreča ni naklonjena, se boste znašli.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Precej živčnosti, ki vam bo kvarilo razpoloženje na delu. Več razumevanja za starejše.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Preveliko veselje bi vam lahko precej škodilo. Nove simpatije, vendar izognite se zaupljivosti.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Imate možnost, da se bo vaš korak uspešno zaključil. Soglasje v družini bo odvisno od vašega razpoloženja.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Izognite se diskusijam, če niste gotovi o svojih argumentih. Paziti bo treba na zdravje.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Vaše sklepe boste morali sprejeti ne glede na razne nedostatke. Proučite načrte tistih, ki živijo z vami.

STRELEC (od 23.11. do 20.1.) Uredite svoje zadržanje po okoliščinah. Izogibajte se indiskrecijam.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Izreden dan za izvedbo načrtov. Ne pospešujte reči, ker bo sčasoma prišlo do trajnega sporazuma.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Razbremenili vas bodo, vendar pozor pred sporom s predstojniki. Ljubosumni boste.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Odpovejte se napačnim računom in tujim idejam, ki so lažjega značaja. Poiščite si trenutek samote, da lahko proučite svoje probleme.

FILMSKI KROŽKI V TRSTU

Dejavnost krožka «Umberto Barbaro»

Ljudski filmski krožek «Umberto Barbaro» je začel letošnjo sezono z dvema večeroma na teden: v ponedeljkih v kinu «Ariston», ob četrtkih v krožku «Rinaldi» v Ulici Madonnina 19.

Temeljni problem je iskanje definicije «političnega» filma. Film in umetnost je treba, po mnenju krožka, pojmovati kot tisto, kar ustvarja pravo kulturo, kar pomaga spoznavati protislovja politične, družbene in kulturne realnosti, kar je sredstvo in spodbuda za konkretno in pravilno spreminjanje realnosti. Film mora torej prispevati k dialektičnemu spreminjanju družbe, kolikor vsebuje njeno osvobodilno zavest. Na podlagi teh predpostavk se razmišljanje razvije v dveh smereh.

Na eni strani se poglobijo značilnosti filmskega materiala, ki je neposredno sredstvo boja in ki nastane izven običajnih proizvodnih in distribucijskih struktur. Ti filmi so lahko dokumentarni ali didaktični — ideološki. V obeh primerih je film le sredstvo širše strategije historičnih delavskih organizacij. Sam krožek se mora teh filmov posluževati kot sredstva za politični nastop. Ta del sporeda se obravnava v predvajanjih, ki so vsak četrtek. Primeri takih filmov so italijanski «La fabbrica», Ivensov «Il popolo e i suoi fucili», Guttierreza Alee «Memorias del subdesarrollo», Buñuelov «I figli della violenza», Solanasov in Getinov «La hora de los hornos» itd.

V ponedeljkih pa je spored posvečen razmišljanju o «političnih» filmih, ki nastanejo v običajnih strukturah. Kot nam učinkovito ponazarja spored, imamo v prvem primeru opraviti s «filmom v politiki», v drugem primeru pa s «politiko v filmu». Prvi ciklus tega drugega dela je posvečen italijanski kinematografiji («momenti in perspektive strukturne dvoumnosti») bodisi kot funkcionalnemu sredstvu sistema, bodisi kot marksistično analiziranje umetnosti: proizvode je treba obravnavati v ustvarjalnem in v komunističnem odnosu. Upoštevati je treba tudi sociološko analizo značilnosti množičnih posredovalnih sredstev. Tudi če so vsi proizvodi vezani s kapitalističnimi strukturami, lahko vendar nudijo priliko za razmišljanje in vsebujejo elemente, ki zanimajo delavsko gibanje. In to kjub temu, da zna filmska industrija izkoriščati v svoj prid tudi «politične», družbene ali celo revolucionarne teme, tako da predstavlja gledalcu spretno izvedene in stereotipne proizvode, ki ga le zabavajo in ki mu predstavljajo realnost, kot da bi se dogajala na drugem planetu.

Ta ciklus je razčlenjen v tri dele, ki vsebujejo politične filme pred letom 1968 (Brassov «Chi lavora è perduto», Antonionijev «Deserto rosso», Tavianijev in Orsinijev «Un uomo da bruciare», Puccinijev «I fratelli Cervi», Montaldov «Tiro al piccione», Monicellijev «I compagni», Petrijev «A ciascuno il suo»), iz leta 1968 (Betoluccijev «Partner», Cavanijev «I cannibali», Frezzov «Il gatto selvaggio», Orsinijev «I dannati della terra») in po letu 1968 (Bertoluccijev «Il conformista», Rosijev «Uomini contro», Bevilacquov «La califfa», Damianijev «Confessione di un commissario di polizia al procuratore della Repubblica», Ferrarov «Il sasso in bocca», Montaldov «Sacco e Vanzetti»).

Ta perspektiva analize določenih pojavov filmske industrije vsebuje še drugi ciklus: «novi ameriški film»: «Pojav Easy Rider», s filmi «Il silenzio si paga con la vita» Williama Wylerja, «Comma 22» Mikea Nicholsa, «La guerra privata del cittadino Joe» G. Avidsena, «Non si uccidono così anche i cavalli?» Sydneya Pollacka, «Come divenni negro» R. Galla in «Ice» Roberta Kramerja.

SERGIJ GRMEK

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Mladi Vičić v «Tritticu»

V razstavišču galerije «Il Tritticо» je zanimiva razstava mladega na pot umetnosti stopajočega slikarja. Komaj dvajsetletni Vičić — De Robbia se nam je tam predstavil s 43 risbami ter z 21 olji. Čeravno je to šele njegov prvi javni slikarski nastop, se pa tu Vičić kaže že kot res vešč risar, in v marsikaterem olju tudi kot slikar, ki s spretno igro potez ume uporabljati barve tako v njih nasprotstvih kot v nežni skladnosti odtenkov.

Za začetnika je celotni videz razstave laskav, posebno, če pomislimo, da je Vičić dospel do nadpovprečne slikarske ravni kot samouk. Se je pa pri tem seveda prav gotovo zgledoval po ustvarjanju raznih slavnih mojstrov sodobnega slikarstva, ki so pogojevali njegov slikarski razvoj. V tem pogledu pronica iz prikazanih del posebno Modiglianijev način dojemanja ženskega lika, medtem ko moški obraz podaja le v nekaterih risbah.

Risba je močna stran tega mladega slikarja. Lagodna črta, ki se tu pa tam spreminja v hudomušnost, podaja v sintetični obrisnosti, obsenčeni z rahlo pastelno barvo, predvsem žensko goloto, ki ji ne manjka tisti posebni čar razgibanosti oblik, ki pa niso erotično podčrtane. Četudi je tu nekaj risb pokrajin, pa še kak maček, je vendar glavni nosilec Vičićeve izraznosti ženski lik, ki prevladuje v oljih kot portret.

Preseneča pa tihožitje z jabolkami, ki kaže zelo solidno znanje, kar je jamstvo, da more Vičić, če bo vztrajal na začeti poti, postati iz samouka resničen slikar.

M. B.

Najlepša Parižanka za leto 1972

Martine Jouot je bila pred dnevi izbrana za najlepšo Parižanko za leto 1972. Pravijo, da je imela žirija težko delo, ker so bile tudi druge kandidatinje za naslov dokaj prikupne. Težko, toda vsekakor prijetno delo...

TONE SVETINA

246.

UKANA

TRETJA KNJIGA

Šla sta skozi preddverje, kjer je bila pasja kolonija in je dišalo po surovem mesu, s katerim so hranili volčjake, da bi bili bolj divji. Znašla sta se poleg utic, pred katerimi so ležale čistokrvne živali s ponosno dvignjenimi glavami in budno štrlečimi, koničastimi ušesi.

Psi so stotnika poznali. Priliznjeno so cvilili in mahali z repi, nekateri so z grmečim lajanjem opozarjali nase, renčali in kazali zobe.

«Preden boste začeli izbirati, si jih dobro oglejva. Nekateri so že preizkušeni veterani v spopadih v teh gozdovih,» mu je pričel razlagati Vogt. Pokazal mu je psa, ki je izsledil terenski bunker, zadavil dva ranjenca, in psa, ki je bil na Jelovici obstreljen. Večina psov pa še ni doživela ognjenega krsta.

Potem se je Vogt ustavil pred izredno močnim in divjim psom in dejal:

«To je eksemplar. Ne samo rasno, tudi drugače.»

«Kako drugače?»

«Boste videli!»

Stotnik je stopil pred psa — le-ta se je pozorno zastrmel vanj — dvignil roke in kriknil: «Heil Hitler!»

Pes se je, kot bi trenil, postavil v pozor in dvignil taco.

«Čudovito! To je pa ideološki fenomen. Naša ideja prehaja že v svet živalstva. Kmalu bomo z njo prepojili še kamenje.»

«Toda vsakega lahko dobite, le tega ne. Zdresirali smo ga za generala.»

«Saj ga tudi ne bi maral, moj dragi stotnik. Ne bi bil rad slabo zapisan pri generalu. Vi ne veste, da je general že imel takšnega psa, pa so mu ga zastrupili. Adjutantu, ki je psa imel na skrbi, je nekaj časa metal škornje v hrbet in ga psihološko mrcvaril na vse mogoče načine, dokler se ga ni končno le usmilil in ga poslal na vzhodno fronto.»

Nekajkrat sta šla okoli vseh psov, pa major še ni izbral. Stotnik mu je pokazal nekaj boljših in opozoril na njihove odlike. Wolf pa je malomarno poslušal in naposled dejal:

«Jaz imam svojo metodo izbire psa, ki se vam bo morda zdela smešna. Vendar ne pozabite, da sem že imel nekaj psov in še nad nobenim nisem bil razočaran. Veste, psa si je treba izbirati tako kot žensko. Prosim, da me razumete prav — s tem ne mislim podcenjevati nasprotnega spola, ki ga midva oba visoko ceniva.»

Stotnik Vogt ga je nekam presenečeno pogledal, zato je Wolf za trenutek utihnil, potem pa je nadaljeval:

«Nikoli ne smeš vzeti tistega psa, ki ti je najbolj všeč; človeka rada premoti ta ali ona odlika rasne vrednosti, ki pa še ni zagotovilo za notranjo vrednost psa. Vzeti moraš psa, kateremu ti ugajaš. Pes mora biti prevzet kot ženska, ki si jo izbereš in je kdove iz kakšnega občutka, brez zveze z razumom, vsa iz sebe pred tabo.»

Stotnik Vogt je zamahnil s pasjim bičem in se na vse grlo zasmejal:

«Imenitno! To prvič slišim! To bom upošteval, kadar bom znova izbiral!»

«Tako je. Izbere naj te pes, kot te izbere ženska, in ne obratno. Ženski instinkt je mnogokrat močnejši od moškega, prav kot je moški razum močnejši od ženskega. Veste, narava vse uravnovesi. In edino tak izbor je naraven. Tudi s psom se je treba duhovno ujemati, da sta z gospodarjem idealna celota. Za razumevanje sta potrebna vselej dva, ne samo eden.

Kar poglejte, kakšne lastnosti zahtevamo od psa,» se je razvnemal Wolf. «Največkrat tiste, ki so nam, ljudem, popolnoma tuje in težko uresničljive. Predstavljajte si, kaj pomeni biti nekomu slepo vdan in zvest kot pes. Zvestoba pa je čudovita lastnost, ki je človek ne pozna. Drug drugega varamo tako rekoč na tekočem traku. Resnica je za nas samo primerjalni pojem za kategorijo laži.»

«Sedaj vas razumem, gospod major. Na zvestobo psa lahko računate do svoje smrti, na žensko zvestobo pa samo do prve priložnosti.»

Major se je zakrohotal: «Moški pa nismo nič boljši! Sicer pa, ali ste rekli tisto o ženski nezvestobi iz lastne izkušnje? Jaz nimam tako slabih izkušenj. Nekatere so mi bile zveste dalj časa, kot sem bil vreden, in če sem iskren, so mi mnoge rešile tudi življenje. Zato jih imam rad in jim oprostim marsikaj.»

Modrovala sta o ženskah in psih, o psih in ženskah, dokler se nista ustavila pred psom, ki je prijazno strmel v majorja, mu mahal z repom in se sploh obnašal, kot bi srečal gospodarja. Ni bil posebno velik in ne divji kot mnogi drugi, v očeh pa se mu je lesketalo nekaj, kar je bilo močno podobno hvaležnosti.

Wolf je dolgo gledal žival, potem se je sklonil in jo pobožal po lepi glavi. Pes mu je obliznil roko in mu položil taco v naročje. Ko se je major dvignil in se obrnil, je žalostno zacvilil.

«Ta bo moj, gospod stotnik!»

«Lahko, gospod major, če mislite, da vas je izbral.»

«Seveda me je. Ali ne vidite, kako se obnaša?»

«Gospod major, priložnost imate izbrati kaj boljšega. Ta je kar preveč krotek. Zelo dober nos ima in je ubogljiv, a živo lutko pa se samo igra in je ne zgrabi niti na povelje. Večkrat jih je že dobil z bičem, pa ga nismo mogli privaditi. To vam povem vnaprej, da ne boste kdaj jezni.»

Wolf je psu ponudil kocko sladkorja. Pes mu jo je vzel z roke z istim hvaležnim leskom v očeh.

«Važno je, kako gleda, kako vzame grižljaj, s kakšno barvo glasu zalaja,» je odgovoril Wolf. «Tale bo melanholik

EVROPSKI NOGOMETNI POKAL NARODOV

Doslej šest ekip že v četrtfinalu

Nogometna sreda tega tedna je imela na sporedu tekme za evropski pokal narodov, za pokal UEFA, srečanje predolimpijskega turnirja in nekaj nastopov ekip «under 23».

Evropski pokal narodov

Tekmovanje v prvi skupini se je zaključilo. Romunija je gladko premagala Wales z 2:0 in si je priborila pot do četrtfinala zaradi boljše razlike v golih. Romuni in Čehoslovaki imajo namreč na končni lestvici enako število točk, vendar imajo pri golih Romuni postavko +9, Čehoslovaška pa +7. Romunija je tako šesta reprezentanca, ki se je že uvrstila v četrtfinale tega tekmovanja (poleg Italije, Jugoslavije, Sovjetske zveze, Z. Nemčije in Belgije).

V četrti skupini je Španija prepričljivo odpravila Ciper s 7:0 in to, kajpak, brez posebnih težav. Seveda, pa je ta visoka zmaga le prenika tolažba za španske nogometne navijače, saj je njihova reprezentanca že prej izpadla iz teka tekmovanja in ji ni zmaga nad otoškim Ciprom prav nič koristila. V tej skupini je namreč napredovala Sovjetska zveza.

Do zaključka te osmine finala morajo odigrati še štiri srečanja, ki bodo v drugi in tretji skupini odločilna): Turčija - Poljska, Sev. Irska - Španija, Grčija - Anglija in Bolgarija - Francija.

Pokal UEFA

Od osmih predvidenih srečanj osmine finala so odigrali sedem. Srečanje Tottenham (Anglija) - Rapid (Romunija) so namreč odgodili zaradi obveznosti teh dveh moštev v državnem prvenstvu.

V ostalih sedmih srečanjih moramo omeniti zunanji zmagi z 1:0 Juventusa nad Rapidom in Wolverhamptna nad ekipo Karl Zeiss Jena. Čeprav sta bili zmagi tesni je sta ustvarili dobro podlago obema zmagovitima moštvoma za povratni domači tekmi. Dobre pogoje za napredovanje ima tudi madžarska ekipa Ferencvaros, ki je v Zürichu remizirala (1:1) proti Eintrachtu. Težja naloga čaka v povratnih tekmah na tujem (ker sta doma zmagala le z 1:0) Eindhoven (Nizozemska), ki je igral z Liersejem (Belgija), in St. Johnston (Škotska), ki je igral z Železničarjem (Jugoslavija). Mirnejša sta lahko Milan in Ut Arad (Romunija), ki sta s 3:0 doma premagala Dundee (Škotska), oz. Setubal (Portugalska). Trije goli prednosti pomenijo za obe zmagoviti ekipi precejšno toliko, kot da imata pol zmage že v žepu.

Ostale tekme

V kvalifikacijski tekmi predolimpijskega turnirja je Španija doživela hud poraz v Sofiji, kjer jo je Bolgarija odpravila kar z 8:3. Španci lahko po tem neuspehu že odpovedo olimpijske rezervacije za svojo nogometno ekipo.

* * *

Švicarska ekipa «under 23» je dosegla v Angliji presenetljiv neodločen izid proti enaki angleški enajsterici. Angleži očividno s temi hribovci na ravnem nogometnem polju nimajo sreče.

V prav tako prijateljskem srečanju reprezentanc «under 23» je v La Valletti Sovjetska zveza odpravila Malto v tekmi, v kateri je ves čas prevladovala, kar je bilo seveda tudi pričakovati.

BOKS

V Portlandu je bivši svetovni prvak težke boksarske kategorije Amerikanec Floyd Patterson premagal svojega rojaka Charlesa Harrisa s k.o. v šestem krogu. To je že šesta Pattersonova zmaga v tem letu in 29. zmaga, ki jo je zaključil s k.o. v svojih dosedanjih 61 profesionalnih nastopih.

ODBOJKA

V mladinskem prvenstvu

Drevi Kras - ARC-Linea

Po uspešnem nastopu v prvem kolu mladinskega prvenstva, proti ekipi CRDA, čaka ekipo Krasa danes najvažnejša in seveda najbolj nevarna tekma s šesterko ARC-Linea. Tako Kras kot ARC-Linea se potegujeta za prvo mesto in za napredovanje v meddeželni polfinale.

Krasovo ekipo sestavljajo skoraj izključno igralci prvega moštva, ki bo jutri v Meranu začelo s prvenstvom C lige. Kras bo nastopil s tako postavo: Budin, Guštin, Ljubo, Lucijan in Robert Milič, Pasculin, Vesnaver, Grilanc. Tekma bo v telovadnici šole v Rocolu ob 19.30.

V. K.

Grški nogometaši le s kratkimi lasmi

Glavni tajnik za šport pri grški vladi polkovnik Kostantin Aslanides je objavil predpis, po katerem se bodo morali vsi grški nogometaši, ki nosijo dolge lase, ostriči na običajno dolžino las. Prav tako pa bodo morali skrajšati tudi zalisce.

HOKEJ NA LEDU

V Ženevi je v okviru hokejskega tekmovanja za Alpski pokal domači Servette premagal italijanski klub Gardena s 13:2.

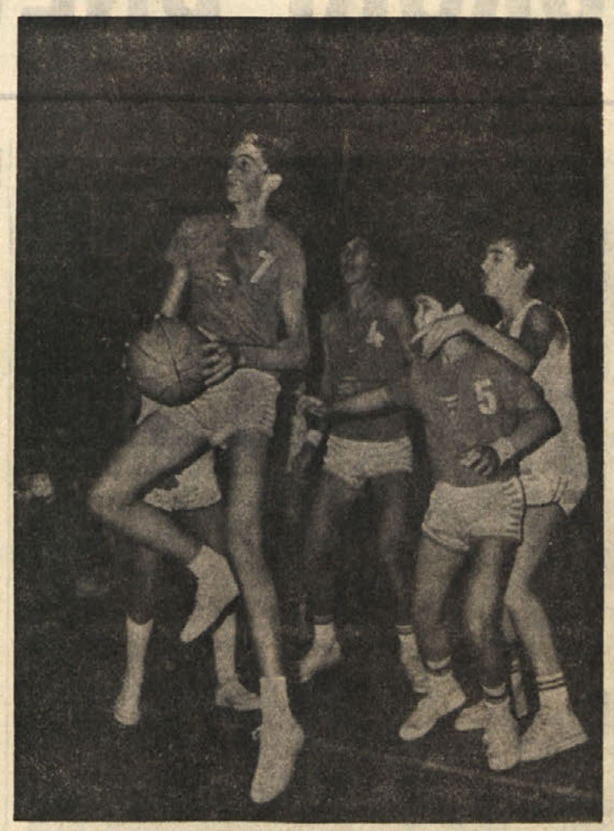

Bor - Juventus: med mladimi košarkarji «plavih» se vedno bolj uveljavlja visoki Ražem

NOGOMET — NA MEMORIALU D. BREZIGARJA V NOVI GORICI

Vozila osvojila prvo mesto

V organizaciji in izvedbi nogometnega kluba Vozila iz Nove Gorice, je bil v Novi Gorici minulo soboto in nedeljo nogometni turnir za 3. memorial Danila Brezigarja, nekdanjega odličnega nogometaša tega kluba in kasneje Olimpije iz Ljubljane, ki je pred petimi leti umrl v komaj 30. letu starosti.

Na turnirju so nastopila štiri mladinska moštva in sicer Vozila I., Vozila II., Adria in Renče. Vse nastopajoče ekipe so lahko imele v svoji postavi še po dva igralca članskega moštva, kar je bila za prireditev še posebna zanimivost. Pokrovitelj tekmovanja je bila novogoriška tovarna pohištva Meblo, katera je prispevala tudi lep pokal.

Že v prvem dnevu tekmovanja je bilo videti da se bo boj za prvo mesto odvijal v glavnem med dvema ekipama in to med Vozili in Adrio iz Mirna.

V prvi tekmi so Vozila I. premagala Vozila II., dočim je Adria premagala Renče.

Borba za prvo mesto pa je bila na dostojni višini in igralci Vozil, ojačeni s Peršoljo in Pikulo, so premagali solidno moštvo Adrie z rezultatom 2:0 in so s tem osvojili prvo mesto. Tudi za tretje in četrto mesto so bili zagrizen boj nogometaši Renč in domača Vozila II.; zmagali so domači nogometaši, ki so s tem osvojili tretje mesto.

Prireditelji so namenili lep pokal za najboljšega strelca turnirja. Osvojil ga je član prve ekipe Vozil Bensa (s tremi goli).

Vrstni red letošnjega spominskega tekmovanja za Brezigarjev memorial je naslednji:

Vozila I.	2	2	0	0	8:1	4
Adria	2	1	0	1	4:3	2
Vozila II.	2	1	0	1	6:6	2
Renče	2	0	0	2	2:9	0

Tudi letošnji turnir je uspel, predvsem pa moramo pohvaliti domači klub Vozila, ki je celotno tekmovanje tudi uspešno speljal. Kljub vsemu pa lahko trdimo, da bi bilo to tekmovanje bolje prenesti pred prvenstveni start v ligah, kajti to bi našim moštvom koristilo pred napornim bojem za važne točke.

Upajmo torej, da bo ob letu ta turnir še uspešnejši, tako po kakovosti kot po udeležbi.

Rajmond Kolenc

V prijateljski tekmi

Zmaga Adrie v Mirnu nad Olimpijo in Gabrovca

Adria — Olimpija 5:1 (2:0)

ADRIA: Fratnik (Silič), R. Uršič, Gorkič, J. Frančeškin, Ivčev, S. Frančeškin, Ferfolja, Malič (I. Uršič), Cotič, Uranič, Piščanec.

OLIMPIJA: Furlan, Perisutti, Bezin, Štoka, Husu, Blažina, Metelko, Živec, Černjava, Škoda, Ukmar (Starc, Rebula, Danev).

Na mirnskem igrišču je Olimpija iz Gabrovca gostovala že drugič. Lani aprila je igrala s kombiniranо domačo ekipo neodločeno (2:2), tokrat pa je doživela poraz.

Začetek nedeljske tekme je pripadal Olimpiji. Njeni napadalci so bili nevarni in so pokazali več lepih strelov. Vratar domačinov pa je bil tokrat dobro razpoložen in se ni pustil presenetiti. Opravil je nekaj odličnih posegov.

Kasneje so prevzeli pobudo domačini in so svojo premoč tudi izrazili v zadetkih. Najprej sta se v seznam strelcev vpisala Piščanec (dvakrat) in Ferfolja, nato pa še srednji napadalec Cotič in branilec Gorkič, ki je realiziral pravično dosojeno enajstmetrovko. Takoj za petim golom domačinov pa so tudi gostje dosegli časten zadetek. Strelec je bil Škoda.

Gostje bi vsekakor z boljšim varuhom svojih vrat prejeli manj golov, s prisebnejšimi napadalci pa dosegli nekaj več.

Tekma je potekala v pravem športnem vzdušju in pomeni nov korak v razvijanju stikov med športniki iz Mirna in Gabrovca.

P. B.

ATLETIKA

Italijanski tekač Giuseppe Cindolo se bo tudi letos udeležil tradicionalnega polnočnega Silvestrovega teka v Sao Paulu, v Braziliji. Po tem nastopu bo tekel tudi na nekaterih atletskih mitingih v Argentini.

LOKOSTRELSTVO

V UGG v Gorici so pričeli s športno dejavnostjo na raznih področjih. Prihodnje leto bo v Gorici svetovno prvenstvo lokostrelcev, ki bo takoj za olimpijskimi igrami. Predvidevajo, da bo sodelovalo nad 300 tekmovalcev.

Na svetovnem bezbolskem prvenstvu v Havani (za amaterje) je Mehika visoko premagala Italijo z 12:0.

V Trstu vise v središču mesta, v izložbah nekaterih trgovin dvojezični lepaki, ki v italijanščini in «slovenščini» razpisujejo neko avtomobilsko tekmovanje v Istri. «Slovenski» del lepaka se glasi (prepisano dobesedno) tako:

MINI AUTORALLY
3 CITTÀ — TREH GRADOV
CAPODISTRIA ABBAZIA
POLA
INFORMACIJE in RASPISI
Vsak dan od 19 bo 20h.
Razem v Subotah in Nedeljah
pri Klubu
I TROPICALI BOARIO
TRST — ulica GIOTTO št 9
Je dovoljeno imeti Voznisko dovoljenje B kat

Kot bi radi po eni strani pohvalili organizatorje te prireditve, da so propagirali tekmovanje v našem mestu tudi v slovenščini, pa po drugi strani le ne moremo mimo dejstva, da taka slovenščina, kot je na tem lepaku, že kar krepko meji na žalitev našega jezika. Sestavljalci lepaka prav gotovo ne bi imeli težav, če bi želeli poiskati v Trstu, kjer živi več desettisoč Slovencev, nekoliko boljšega poznavalca našega jezika, kot je bil ta, ki je prevedel to slovensko - hrvaško - italijansko skrpucalo. V tem primeru bi se prav gotovo ne zgodilo, da bi bilo na lepaku več kot ducat hudih slovničnih in pravopisnih napak, pa tudi za Capodistrio, Abbazio in Polo bi se verjetno našlo slovensko ime.

Trgovinam, ki so lepak izobesile v svojih izložbah pa nikakor ni ravno v okras in ponos, zlasti ker imajo med svojimi odjemalci prav gotovo tudi mnogo kupcev iz Slovenije, ki si seveda mislijo svoje o lepaku, njegovem piscu in tistem, ki ga je izobesil.

ATLETIKA — NOVOSTI NA STADIONU «1. MAJ» V TRSTU

Met kopja tudi v dvorani

Iznajdljivo napravo so sestavili borovci, ki bodo kmalu zgradili tudi zaletišče za skok s palico

Dober mesec od tega je minila atletska sezona, Borovi atleti pa se že z veliko vnemo pripravljajo na novo. Počivali so največ dva tedna in sedaj že redno zahajajo v dvorano stadiona «1. maj», kondicijo pa nabirajo v Bazovici.

Večinoma trenirajo po določenih programih, ki so pa različni za vsakega posebej, glede na prost čas, na svojo panogo in na fizično sposobnost. Brez izjeme vsi dvigajo uteži. Posebne vaje imajo za roke, noge, za trebušne, hrbtne in prsne mišice. Atleti Ruzzier, švab in Cesar tudi marljivo vadijo tehniko prehoda čez zapreke, saj so vsi trije v deželi priznani specialisti za to disciplino.

Velika zanimivost treninga atletov Bora je nedvomno naprava za... met kopja v dvorani. Naprava je pravzaprav izum videmskega trenerja Zanona, ki trenira tudi državnega rekorderja v kladivu Vecchiatta, in je bila že propagirana v mednarodnem specializiranem tisku. Naprava je zelo preprosta. Jeklena vrv od začetne višine približno 170 cm (več ali manj po višini atleta) je napeljana v približno istem loku kot je kopje pri izmetu. Namesto kopja meče atlet kos cevi, ki je lahko bolj ali manj težak. Na stadionu «1. maj» leti «kopje» kakih 15 m do železne ograje, nato pa se vrne k metalcu. Naprava seveda ne omogoča celotnega zaleta, je pa koristen pripomoček za metalce kopja v zimskem času. V poštev pride najbolj za Stojana Udovača, enega najboljših deželnih metalcev.

Borovi atleti so tudi dobri skakalci s palico. Vojko Cesar je med zadnjo sezono skočil enkrat 415 cm in večkrat 4 m, švab je dosegel 3,40 m, mladi Ruzzier pa 3,30 m. Atleti vadijo skok s palico tudi v dvorani, čeprav je zalet zelo skrajšan in tudi varnost doskoka ni največja.

V kratkem bi morali ob odru dvorane izkopati luknje za vtikanje palice, zalet pa se lahko podaljša s pločnika skozi glavna vhodna vrata s tem, da se z deskami zgradi nizek oder. Če bo naprava dovolj dobra in varna, namerava Bor prirediti tudi uradno tekmovanje v skoku s palico v dvorani.

KB

OBVESTILO

SPDT obvešča, da je še nekaj mest na razpolago za letošnji smučarski tečaj v Trbižu. Vpisovanje do sobote, 27. t.m. v Tržaški knjigarni. Ob vpisu je treba poravnati celotno vsoto. Prosimo tečajnike, naj poravnajo vpisnino čimprej.

* * *

SPDT obvešča tečajnike 3. razreda smučarske šole in tekmovalce mladince, da bosta prva treninga na PLASTIČNEM SMUČIŠČU v Nabrežini v petek, 3. decembra in v petek, 10. decembra od 14.30 do 16.30. Zbirališče tečajnikov v Nabrežini pri avtobusni postaji, najkasneje ob 14. uri.

Kasnejši razpored bo objavljen pravočasno.

* * *

SPDT obvešča, da se SMUČARSKI TEČAJ v Trbižu prične v nedeljo, 5. decembra, kolikor ne bodo nastale medtem neprimerne snežne razmere. Odhodi:

Trst: ob 6. uri, Ul. F. Severo,
Rojan (semafor) 6.10,
Barkovlje: 6.15 (križišče s Kontovelsko cesto),
Sesljan: 6.20,
Prosek: ob 6. uri (avt. postaja),
Križ: 6.10 (avt. postaja),
Nabrežina: 6.20.

Avtobus A pelje direktno, avtobus B opravi progo Trst, Barkovlje, Sesljan, avtobus C pa Prosek, Križ. Nabrežina.

Prosimo točnost.

Vpisovanje za izletnike (brez tečaja) v Ul. Geppa 9, tel. 31119.

Po zaključku ženskega odbojkarskega turnirja ob 25-letnici SGZ v Trstu so organizatorji pripravili udeleženkam prijetno družabno srečanje

NOGOMET — TEDENSKI PREGLED MLADINSKIH LIG

Odslej le še mladinci in začetniki

Zaključilo se je naraščajniško prvenstvo. Naše enajsterice so tako zaposlene le še v mladinskem prvenstvu in prvenstvu začetnikov. In prav v prvenstvu začetnikov niso odigrali polovice tekem zaradi blatnih igrišč in slabega vremena.

MLADINCI

V skupini A je Primorje le našlo pravi ritem in je tako zopet doseglo zmago proti enajsterici CRDA, ki je trenutno na sredini lestvice. Naši nogometaši so zadnje čase vestneje trenirali in tudi bolj požrtvovalno, kar se sedaj seveda tudi pozna na igrišču. Trener Sardoč je upravičeno zadovoljen s svojimi fanti. Pravi tako: «Ekipa je še mlada, s časom bo postala bolj izkušena in prepričan sem, da bomo s tem moštvom imeli še mnogo zadoščenja.»

Gaja pa je morala kloniti močni enajsterici iz Milj, Fortitudu. Tudi gajevci so igrali dobro. Trener ekipe je bil po tekmi zadovoljen. Seveda, nasprotnik je bil močan in že dejstvo, da so se gajevci močno potrudili, in so bili večji del srečanja enakovredni tekmeci nasprotnikom, kaže, da bo lahko ekipa le dosegla nekaj uspehov in tako «zapustila» neprijetno mesto na dnu lestvice.

SKUPINA A

Izidi	
CRDA — Primorje	0:2
Giarizzole — Zaule	3:1
Cremcaffè — Edera	3:0
Gaja — Fortitudo	0:2
Počitek: Ponziana	
Lestvica	
Ponziana	20
Cremcaffè	17
Fortitudo	16
Giarizzole	15
CRDA	9
Primorje	6
Zaule	5
Edera	4
Gaja	3

Breg je proti Triestini doživel visok poraz. Upoštevati pa moramo, da je Triestina, ko igra z nekaterimi igralci tiste ekipe, ki nastopa v deželnem prvenstvu, za razred boljša od vsakega nasprotnika. Proti tehnično in telesno mnogo boljšim nasprotnikom je bil tudi za Brežane poraz neizbežen. Tekmo naj zato igralci in trener takoj pozabijo in se raje vestno pripravijo za bodoča srečanja.

SKUPINA B

Izidi	
S. Anna — Aurisina	0:3
Roianese — Don Bosco	1:3
Campanelle — S. Giovanni	0:3
Triestina — Breg	6:1
Počitek: Rosandra	
Lestvica	
Aurisina in S. Giovanni	17
S. Anna	12
Don Bosco	11
Campanelle	7
Rosandra in Breg	6
Roianese	1

Triestina nastopa izven konkurence.

ZAČETNIKI

Od šestih tekem, ki so bile na sporedu v soboto, so zaradi slabega vremena ali neuporabnih igrišč odigrali le dve. Od naših enajsteric so bili tako zaposleni le Brežani, ki pa so dosegli zelo dragoceno zmago proti bivšemu drugemu z lestvice in so tako trenutno sami na drugem mestu lestvice.

Bil je to eden največjih uspehov mlade brežanske ekipe, ki je ponovno patrdila, da bi lahko bila upravičeno tudi na vrhu lestvice, če ne bi v začetku prvenstva nerodno zgubila nekaj točk.

Izidi	
Ponziana — Liberats	n.o.
Fortitudo — Zarja	n.o.
Inter SS — Esperia	n.o.
Giarizzole — Muggesana	1:1
Zaule — Breg	0:1
Edera — Primorje	n.o.
Lestvica	
Esperia Pio XII	18
Breg	17
Libertas in Zaule	16
Giarizzole	13
Ponziana	11
Muggesana	9
Fortitudo	7
Zarja	5
Inter SS	4
Edera	2
Primorje	0

b. l.

Almanah o tržaškem nogometnem športu

V Trstu je izšel v preteklih dneh (v italijanščini) Almanah tržaškega nogometa. Po uvodnih straneh, ki so posvečene Triestini, je naveden seznam deželnih in pokrajinskih odborov FIGC, sodnikov, trenerjev in uradnih zdravnikov. Večji del publikacije je posvečen amaterskemu nogometu z naslovi društev, barv dresov, igrišč ter s spiskom odbornikov in igralcev posameznih društev. Za nekatera društva je navedena tudi njihova kratka zgodovina. Objavljene so tudi končne lestvice lanskih prvenstev in razpored tekem letošnjih lig. Lep del knjige je posvečen mladinskemu nogometu.

Almanah sta pripravila Ezio Lipott in Claudio Nordio s sodelovanjem Severina Bafa, Pietra Trebicianija in posameznih društev. Knjiga bo v kratkem predstavljena javnosti.

B. R.

NOGOMET

V prvem finalnem srečanju mednarodnega nogometnega tekmovanja za balkanski pokal je Panionios iz Aten, premagal albansko ekipo Bessa z 2:1. Povratno tekmo bodo odigrali 15. decembra v Tirani.

* * *

Danes zjuraj bodo v Rimu pokopali bivšega predsednika Italijanske nogometne zveze, inž. Ottorina Barassija. Ob njegovi smrti je poslal predsedniku CONI sožalno brzojavko tudi minister za turizem in predstave Matteotti.

* * *

Nogometni tekmi Rapid - Juventus na Dunaju je prisostvovalo, po uradnih podatkih, le 653 oseb, med katerimi jih je le 283 plačalo vstopnico.

Kralj Konstantin ne bo jadral na OI

Grški kralj Konstantin je prosil polkovniško vlado v Atenah, naj bi mu dovolila nastopiti v grški olimpijski reprezentanci v Münchnu in sicer v ekipi jadralcev. Vlada je njegovo prošnjo zavrnila. Kralj Konstantin je (kot prestolonaslednik) na olimpijskih igrah v Neaplju osvojil v jadranju zlato kolajno.

Danes sejem smučarske opreme

Zaradi velikega uspeha, ki ga je imel in na željo mnogih, ki se ga niso utegnili udeležiti, bo SPDT še enkrat organiziralo sejem rabljene smučarske opreme. Sejem bo danes, od 18. ure do 20.30 v Ulici Geppa 9.

z dodatkom sangvinika. Če bi se pojavil na zemlji v podobi človeka, tedaj bi bil prav gotovo pesnik ali filozof.» Samoumevno se je zasmejal.

«Če je tako, gospod major, ga vzemite!»

«Odlično, stotnik! Kot naročen je zame. Ne potrebujem zverine. Teh je dovolj v mojem aparatu. Veste, zase potrebujem prijatelja! Zame je dovolj, da zalaja. Branil pa se bom že sam, če bo treba.»

Wolf je priklenil psa na jermen, ki ga je prinesel s seboj. Veselo skakljaje je žival odšla z njima iz pasje družbe. Vsi drugi psi so srdito lajali, kot bi jih pekla zavist, da se je nekomu odprla ječa.

«Glejte, stotnik, kako bedasti smo ljudje, kako malo poznamo živali, kako smo jim krivični! Volka, ki je oče vseh psov, imamo za krvoločneža, golob pa je simbol miru z rejico v kljunu. V spopadu za samico pa se spozna pravi značaj živali. Golob do smrti okljuje tekmeca, volk pa, ko spozna poraz, stisne rep med noge in se uleže kot mrtev. Zmagovalec je zadovoljen in ga pusti živeti. Ali ni to plemenit značaj?»

Preden je Wolf stopil v avtomobil, se je zahvalil:

«Ne bom vam pozabil, stotnik, te usluge. Čedalje bolj cenim vašo vdanost. Odkar imam kolektiv gasilcev in godbenikov za zapahi in mi vi uspešno pletete mreže na tem koncu jezera, se vsaj s te strani počutim varen, čeprav ima skoraj vsaka hiša v tej usmrajeni čolnarski ulici koga v bosti. Ti so nam vsem najbolj nevarni, ker poznajo vsak kamen okoli jezera. Zato jih s svojimi psi držite v spoštljivi razdalji. To bo tudi vam v prid, da se boste lahko ponoči varno vozili z dekleti po jezeru in da bova še lahko lovila ribe.»

«Da, gospod major!» je odsekal stotnik. «Napravil bom vse za vas. Poročal vam bom sproti, tudi če bi se samo miš premaknila v naši okolici.»

«In krmite ribe, stotnik, da bova še kaj potegnila ven, preden bo jezero zamrznilo!»

Major Wolf je odpeljal psa na vrt vile, kjer je stanoval. Priklenil ga je na dolgo verigo, čeprav je bil vrt ograjen dovolj visoko. Potem ga je nahranil z odpadki mesa in ločila sta se kot velika prijatelja.

3

Nova ljubezen je prinesla Wolfu odrešujočo sprostitev. Ob naraščajočem številu sovražnikov je resnično potreboval prijatelja in varuha, ob katerem bo lahko izpopolnjeval svoje instinkte, saj je dobro vedel, da ima pes štiristokrat močnejši voh kakor človek, kaj šele sluh in občutek za dobre in slabe ljudi. Ker je poznal pse, ki so najavljali požar in podobne nesreče in tudi smrt gospodarjev, jim je pripisoval izjemne sposobnosti, o katerih moderna znanost še ni kaj prida vedela.

Ko se je naslednji dan zadovoljen vračal s poveljstva, ga je srečal poročnik Hartwick. Z njim je v zadnjem času precej sodeloval. Iz bataljona Brandenburg so bili izbrali skupino, imenovano «leteča črna komanda», ki naj bi jo uporabili za preganjanje vosovcev in diverzantov, predvsem v neposredni okolici. Ker so od te ofenzivne obrambe vsi pričakovali večjo lastno varnost, so Hartwicka v njegovih predaljnosežnih stremljenjih podpirali.

«Kako, poročnik Hartwick?» ga je nagovoril Wolf.

«Slabo, gospod major,» je odvrnil plavolasec. «Gotovo vam je znano, da se dva naša človeka, ki so ju ujeli v dolini Radovne, dobro uro od tod, še nista vrnila. Pomislite, dva moja najboljša! Eden je moj prijatelj. S policijo smo bili stavili za sod vina, da se bomo oskrbeli z drvmi iz te doline. Šli smo tja noter, naložili nekaj voz drv, preden pa smo bili pred izhodom iz doline, so nas napadli. Konji so pobiti, dva moža ujeta, sam pa sem komaj odnesel glavo. Ne vem, kako bom prebolel to sramoto.»

«Pa še sod vina ste izgubili povrh tega,» se je zasmejal Wolf «Prekleto so vas pretentali policaji! Premalo časa ste tu in ne upoštevate objektivnih nevarnosti. Policaji vedo, že precej mrtvih so imeli v tej dolini.»

Hartwick je potem povedal Wolfu, da je na poveljstvu sestanek in da je tam tudi komandant brandenburgovcev. «Prav danes je potekel rok — teden dni — ki smo ga razglasili v vasi za povratek naših mož. Če se ne bosta vrnila, bomo vas zravnali z zemljo.»

«Saj ne mislite resno?»

«Naš komandant misli resno, prekleto resno. Če bi nam bili pustili proste roke, da bi delali kot na Vzhodu, vam ne bi bili minirali štaba in ne nam transformatorja, in še marsičesa drugega ne bi bilo.»

Sestanek je vodil poveljnik Perst. Okoli njega so sedeli major von Görn, poveljnik bataljona divizije Brandenburg, major Helm in poročnik Hartwick. Prisedel je še Wolf.

Iz pogovora je slednji spoznal, da je Hartwick govoril resnico. Major von Görn, koščen, visok, ostrih potez in nenavadno budnih oči, je povsem hladnokrvno povedal, da bo njegov bataljon zravnal vas z zemljo v skladu s posebnimi pooblastili, ki jih ima njihova enota. V pravilih njihove divizije je rečeno, da lahko vsako naselje, iz katerega pade strel na njenega vojaka, spremenijo v prah. In tako so že v Bosni zravnali z zemljo nič koliko vasi.

Major Wolf je odsotno poslušal razgovor med poveljnikom in majorjem. Še preden je bil prišel v komandantovo sobo, je v svoji pisarni dešifriral kratko sporočilo. Stotnik Kniecke mu je sporočil da so ujeli Ano, da jo ima priprto in da čaka njegovih nadaljnjih navodil.

Že leto dni je minilo, kar jo je poslal. V spomin se mu je vračala kot neresničen sen. Trudil se je, da ne bi mislil nanjo. Dogodki, ki so ga čedalje bolj potiskali na rob lastne eksistence, so povzročili, da je njegova maščevalnost zoledela. Zato se ni trudil napraviti vse, da bi jo ujel ali pa spravil na oni svet, kar bi bilo še mnogo laže.

Vest je bila tako nepričakovana, da se ni mogel odločiti, kaj naj napravi. Nehote je pomislil: 'Vsaka prava ženska se ti daje s tem, da te jemlje, in ko jo jemlješ, se ji daješ.' Videl jo je v mrtvem zrcalu svoje duše, v sončnem dnevu po nevihti, ko se je jezero lesketalo v modro zeleni barvi in žarelo v odsvitu ovenelega jesenskega listja. Zvonila sta z zvonom želja, živo so se mu oglasile v spominu njene besede: «Želim se vrniti s poti, na katero me pošiljate...» V njenem glasu je bil zaslutil očitek, ki se ga ni znebil. In sedaj se je vračala s poti...

«Radi bi slišali vaše mnenje, gospod major!» Oster glas polkovnika Persta mu je preparal misel. Polkovnik, ki je videl, da je majorjev duh odsoten, je nevoljno premaknil svojo štirioglato glavo in užaljeno zasrepel vanj «Vesti o nevarnem leglu sovražnika v tej vasi so pritekale tudi prek vaših izvidnikov, čeprav vam ni uspelo postaviti agenta v naselje.» Zadnji stavek je poudaril s karajočim tonom, ko da bi bil tega kriv samo Wolf.

Zdrznil se je. Čeprav presenečen, je odgovoril takoj:

«Če želite moje mnenje, ga vam lahko povem, četudi zadeva, o kateri se menite, ne sodi v mojo pristojnost. Jaz ne bi ukrepal tako naglo niti tako strogo, ker to ni v skladu s položajem, v katerem smo, in ker tu ni Bosna.»

«Kako bi vi ukrepali?!» ga je kratko in surovo prekinil poveljnik, ki je iskal priložnost, da bi se lahko spopadel z Wolfom.

Le-ta se je rahlo, skoraj pomilovalno nasmehnil in odgovoril: «Stvar bi pustil pri miru. Kar je, je. Izginulih nihče več ne bo obudil k življenju. Vojna je. Koliko smo že mi njihovih spravili s sveta in koliko oni naših!»

Poveljnikov obraz je preplavila nevarna rdečica:

«Nehajte no že širiti defetistične ideje! Midva z majorjem jih imava dovolj! Ubili so nam von Graffa, minirali poveljstvo, naše patrulje napadajo tik pred mestom, ponoči se sprehajajo okoli naših postojank. Napravil bom konec tej rdeči morí! Mir hočem imeti vsaj v bližini baz!»

«Premislite, gospod polkovnik! Ne prenaglite se! Takšnih vasi, kot je ta, so polna pobočja. Ne moremo vseh zravnati z zemljo.»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823

Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 26. novembra 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

WILSONOV GOVOR V BRITANSKEM PARLAMENTU

Združitev Irske edina rešitev za ulstrsko krizo

Ustanovitev posebne ustavne komisije - Tiskovna konferenca pobeglih iz belfaškega zapora

LONDON, 25. — Voditelj angleške laburistične stranke Harold Wilson je danes dejal, da je edina možna rešitev krize v Severni Irski združitev Ulstra z Irsko republiko.

Takoj ob začetku zasedanja britanskega parlamenta je bivši vladni predsednik izjavil, da je nemogoče pripraviti dolgoročen plan za rešitev ulstrske krize, ne da bi vsaj vzeli v poštev možnost združitve irskega otoka.

To je prvič v zadnjih petdesetih letih, da kdo omeni v britanskem parlamentu tako rešitev ulstrskega problema.

Vendar v Wilsonovem govoru ni vse zlato, kar se sveti. Laburistični voditelj je dejal, da bo morala miniti dovolj dolga doba, preden bo taka združitev mogoča, toda treba je vzbuditi v ljudeh tako nado, kajti, če zmerni ljudje ne sanjajo o združitvi, bo prešla iniciativa skrajnežem, ki bodo nadaljevali s streljanjem.

Bivši ministrski predsednik je tudi izrazil upanje, da bi se londonska, dublinska in belfaška valda sestali ter se sporazumeli za ustanovitev ustavne komisije, v kateri bi morali sedeti predstavniki vseh političnih strank in grupacij v vseh treh državah. Komisija bi morala prerešetati predloge vseh treh vlad in pripraviti osnutek ustave za združeno Irsko. Ustavo pa bi morali odobriti parlamenti vseh treh držav preden bi stopila v veljavo. Po Wilsonovem mnenju bi na ta način lahko rešili ulstrsko vprašanej v teku 15 let odkar bi se vlade sporazumele za ustanovitev komisije, seveda s pogojem, da se takoj neha nasilje v severni pokrajini.

Izjave britanskega laburističnega voditelja so verjetno le strateška poteza, s katero skušajo ločiti zmernejše katoličane od radikalnejših, pomembno pa je dejstvo, da je moral angleški voditelj priznati, da je edina možna rešitev severnoirskega problema združitev Ulstra z Irsko republiko.

IRA je danes organizirala v Dublinu tiskovno konferenco, na kateri so govorili njeni aktivisti, ki so pred približno enim tednom pobegnili iz belfaškega zapora. Vsi so izjavili, da so jih med zasliševanjem britanski vojaki tepli in jih skušali podkupiti, da bi jim povedali imena aktivistov, ki imajo nalogo, da streljajo na angleške vojake. Povedali pa so tudi, da so imeli v zaporu in po pobegu stalno podporo svoje organizacije.

predstavnik gradiščanskih Hrvatov dr. Mueller sta pred poslušalci razgrnila objektivno podobo sedanjega stanja in položaja obeh manjšin v Avstriji. Izhodišče za razpravo je bilo tolmačenje 7. člena državne pogodbe, ki govori o dolžnostih in obveznostih Avstrije do narodnih manjšin. Razprava se je dolgo zadržala zlasti na priznanju pravic materinega jezika manjšin v javnem življenju. Večina je pritrdila sodbi predsednika koroških študentov, ki se je udeležil razprave in izjavil, da so manjšine v Avstriji izpostavljene asimilaciji. Padel je tudi predlog, naj bi ustanovili poseben institut za proučevanje položaja manjšin.

Njegovi izsledki, naj bi služili za ukrepe, s katerimi bi zagotovili zaščito obstoja in razvoja narodnih manjšin.

Vsekakor je značilno, da se je v Avstriji vsaj med naprednejšo mladino pokazal posluh za vprašanja slovenskega in hrvaškega življa v Avstriji.

Na Dunaju razprava o koroških Slovencih in gradiščanskih Hrvatih

DUNAJ, 25. — Pred kratkim je predaval na Dunaju študentom pripadnikom socialistične stranke dr. Franci Zwitter, predsednik zveze slovenskih organizacij o položaju koroških Slovencev. Dober teden zatem so povabili na Dunaj na podobno predavanje tudi predsednika druge organizacije koroških Slovencev, Narodnega sveta, dr. Reginalda Vospernika. To pot je povabilo prišlo od dunajske Ljudske univerze. Poleg dr. Vospernika so povabili tudi predstavnika gradiščanskih Hrvatov. Med poslušalci so bili tako pripadniki večinskega naroda kot pripadniki obeh manjšin, ki žive na Dunaju.

Značilno je, da je bila vsebina predavanja razvidna že iz naslova, ki so mu ga dali: «Narodne manjšine v Avstriji — drugorazredni državljani».

Predavatelja, dr. Vospernik in

VERJETNO SE JE VRGEL S PADALOM NAD ARIZONO

«Zračni gusar» preusmeril letalo ter izginil z 200 tisoč dolarji

Zagrozil je, da bo razstrelil bombo, ki jo je baje imel pri sebi - Policija tava v temi - Boeing 727 je bil na poletu med Washingtonom in Seattlom

RENO, 25. — Podvigi zračnih gusarjev» so se zadnje čase po navadi slabo končali. Zadnja preusmeritev pa je človeku, ki jo je organiziral in kot kaže natančno preučil, nesla dvesto tisoč dolarjev v gotovini (120 milijonov lir). Mož, za katerega so ugotovili, da se imenuje Michael Cooper, je bil na letalu boeing 727, ki je letelo na progi Washington - Seattle. Nekaj minut pred pristankom na letališču v Seattlu je Cooper ukazal stevardesi, naj sede zraven njega ter ji izročil listek, na katerem je bilo napisano, da ima s seboj bombo, ki jo bo razstrelil, če mu ne bodo na letališču v Seattlu izročili dvesto tisoč dolarjev ter štiri padala.

Stevardesa je o njegovi zahtevi nemudoma obvestila pilota, kapetana Williama Scotta, ki jo je takoj posredoval nadzornemu stolpu. Letalo je nato dve uri letelo nad letališčem, dokler niso na zemlji zbrali denar ter padala, po katera so poslali v bližnje oporišče ameriškega vojnega letalstva. Po pristanku v Seattlu so iz boeinga izkrcali potnike ter dve od štirih števardes, tako da je na letalu ostalo nekaj članov posadke ter Cooper. Letalo so obenem oskrbeli z gorivom, ker je «zračni gusar» zahteval, da ga prepeljejo v Ciudad Mexico. Ko je letalo bilo že v zraku je vprašal pilota, ali more leteti z odprtimi zadnjimi vrati. Ko je zvedel, da je to mogoče, mu je ukazal, naj odpre vrata ter naj leti kar se da počasi. Potem pa je ukazal, naj pilot letalo preusmeri proti renskemu letališču v Arizoni, nakar je zaklenil vrata, ki povezujejo pilotovo kabino s prostorom za potnike. Zadnja vrata so bila odprta, tako se je temperatura v prostoru za potnike znižala na sedem stopinj pod ničlo. Pilot ga je nekaj časa opazoval in kasneje pričal, da je Cooper sedel pri zadnjih vratih in da je imel na sebi padalo. Ko je letalo pristalo na letališču v Renu so ga policijski agenti takoj obdali. Ko so vdrli v letalo pa, razen članov posadke, niso našli nikogar.

Obstajata dve hipotezi o Cooperjevi izginitvi: ali se je mož vrgel s padalom nekaj minut pred pristankom, ali pa je skočil z letala medtem ko je zaviralo. Prva možnost je bolj verjetna, čeprav pilota dveh vojaških reaktivcev, ki sta spremljala boeing zatrjujeta, da se z letala ni nihče vrgel s padalom. Treba pa je reči, da je bila noč ter se zdi malo verjetno, da bi pilota utegnila videti človeka, če bi ta počakal nekaj trenutkov preden bi odprl padalo. V primeru, da se je vrgel s padalom je pristal v samotnih predelih Arizone, od koder bo lahko zabrisal sledove za seboj.

Poroka Luigija Longa

RIM, 25. — Tajnik KPI Luigi Longo se je danes popoldne poročil z Bruno Conti, ki je pred leti vodila UDI. Poroka je bila v vasici Geneano v bližini Rima.

Prekupčevalci z mamili v mreži policije

RIM, 25. — Rimski karabinjerji so prejšnjo noč zaplenili dva kilograma kokaina in aretirali pet Neapeljčanov, med katerimi je tudi ena ženska. Tihotapci so potovali na dveh avtih po avtocesti sonca, karabinjerska patrulja pa jih je ustavila na poti proti Neaplju.

Tihotapci so prišli v italijansko glavno mesto pred enim tednom. V začetku jih je bilo osem in so zelo verjetno imeli s seboj večjo količino mamil. Trem je uspelo izmuzniti se iz policijske mreže. Dospeli so že skoraj do Neaplja, ko jih je policija ustavila. Rimska policija je namreč nemudoma sporočila svojim neapeljskim kolegom evidenčno tablico avta, na katerem so potovali. Skupina je pripeljala v Rim dokajšnjo količino mamila in ni izključeno, da ji je uspelo prodati večji del preden so se odpravili nazaj v Kampanijo. Dvo kilograma kokaina, ki so ga zaplenili, velja približno devetdeset milijonov lir. Karabinjerji domnevajo, da so se pogajanja za prodajo teh dveh kilov zavlekla ter da so se prekupčevalci odločili za povratek v Neapelj, na poti pa so jim prestregli pot karabinjerji.

Nova knjiga o predsedniku Titu

LJUBLJANA, 25. — Dopisna delavska univerza v Ljubljani pripravlja novo monografijo z naslovom «Tito med nami». Knjiga ki jo bodo izdali v srbščini, hrvaščini, slovenščini, makedonščini, albanščini in madžarščini bo predvsem izpričala Titovo neposredno, toplo povezanost z ljudstvom, ki se je oblikovala in poglobila v njegovih številnih stikih z delavci, mladino, politiki in vojaki v povojnem času.

Iz gradiva, ki ga hrani arhiv predsednikovega kabineta, je uredniški odbor zbral tudi nekatere do sedaj neobjavljene dialoge Titovih številnih srečanj doma in na tujem, kar bo izdajo faktografsko-dokumentarno močno obogatilo.

Monografija, ki bo izšla ob Titovem 80. rojstnem dnevu bo novo priznanje človeku in njegovem delu, ki se tako skladno istoveti z vsem, kar je Jugoslavija v svoji nemirni zgodovini dosegla in začrtala za prihodnost.

LONDON, 25. — Britanski ministrski predsednik Edward Heath bo danes zvečer dirigiral londonski simfonični orkester. Vsi listki tega edinstvenega koncerta, katerega izkupiček so namenili dobrodelnim organizacijam so že prodani, čeprav so bili še kar dragi.

RIM, 25. — Podtajnik za šolstvo Sarti je danes odgovoril v parlamentu na vprašanja, ki so jih zastavili razni poslanci o včerajšnjih neredih med študentovsko manifestacijo v Milanu. Podtajnik je dejal, da vlada obsoja nasilje in se ponovno obvezuje, da se mu bo zoperstavila z vsemi svojimi močmi, posebno ko se pojavlja v tako specifičnem in delikatnem prostoru kot je šola, kjer onemogoči reševanje problemov, ki so neposredno povezani z izobraževanjem stotisočev dijakov, v katerih narašča vznemirjenost in strah za prihodnost, ker se ne nadejajo boljših pogojev za izpopolnjevanje svoje izobrazbe.

Sarti je tudi dodal, da so levičarske izvenparlamentarne skupine takoj ob začetku šolskega leta sprožile manifestacije in so praktično onemogočile študij, čeprav kaže, da se letos manj študentov udeležuje demonstracij.

Podtajnik je nato dal še poročilo o dogodkih v Milanu.

Po odgovoru vladnega predstavnika so govorili poslanci, ki so predložili interpelacije o dogodkih. Najprej sta spregovorila misovec Servello in liberalec Giomo, ki sta gonila svojo staro lajno, da so se komunistični elementi polastili šol in jih strumentalizirali za svojo politično propagando ter onemogočili študij tistim, ki niso «rdeči» in bi radi v miru študirali ter izpopolnjevali svojo kulturo. Vlado pa sta obtožila, da ni nastopila dovolj strogo in strla komuniste.

Komunistični poslanec Malagugini je dejal, da je treba poiskati vzroke in odgovornost za milanske dogodke, kajti podtajnik Sarti je seveda pozabil povedati, da so študentje protestirali proti vladni šolski politiki in represijam ministra za šolstvo. Malagugini je tudi dodal, da je policija s svojim ravnanjem zaostrila spor.

Podobno stališče je zavzel tudi socialproletarec Alini, ki je dejal, da je Sartijevo poročilo tendenciozno, ker pripisuje študentom vso odgovornost za nerede. To je dokaz, da skuša vlada nadaljevati s strategijo napetosti, da se ustvari «režim javnega reda» ob priliki volitev predsednika republike.

Na sliki prizor z včerajšnjih demonstracij.

TRŽAŠKI DNEVNIK

S SINOČNJE SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Pokrajinska uprava z uradno delegacijo na protifašistični manifestaciji v Rimu

Predsednik Zanetti ožigosal polemike in politično špekulacijo nacionalistov in fašistov o državnih mejah

Pred zaključkom sinočnje seje, ki je bila vsebinsko polna in zanimiva, je pokrajinski svet z večino glasov (proti so glasovali seveda le misovci) odobril predlog predsednika Zanettija, da se tržaška pokrajina pridruži veliki protifašistični manifestaciji v Rimu in da nanjo pošlje svojo delegacijo. Dr. Zanetti je povedal, da je pokrajinska uprava prejela vabilo iz Rima, in je pripomnil, da je prav, do se takemu vabilu odzove tudi tržaška pokrajina kot številne druge pokrajine in občine.

Na sinočnji seji je predsednik pokrajinske uprave dr. Zanetti odgovoril tudi na vprašanje misovskega svetovalca Busaja, kaj namreč «misli pokrajinska uprava o Ferrijevih izjavah o coni B».

Dr. Zanetti je najprej pripomnil, da odbor kot tak ne more nekaj «misliti», da pa bo on izrazil svoje osebno mnenje, s katerim se strinjajo politične sile, ki sestavljajo upravo levega centra. Nato je poudaril, da je namen sedanjih polemik o tem vprašanju ponovno vsiliti narodno mržnjo in kaliti mirno vzdušje. Vprašanje državnih meja spada med vprašanja države in sta zanje pristojna vlada in parlament. Kot predstavniki pokrajine in prebivalstva čutimo dolžnost poudariti, je dejal Zanetti, da sedanje polemike povzročajo zaskrbljenost vseh, ki jim je pri srcu mir na tem področju. Odprta meja je privedla do rezultatov, ki bi si jih pred dobrim desetletjem ne mogli zamišljati, zlasti kar se tiče humanih in duhovnih aspektov, ki so za nas bolj važni kot ekonomski in turistični. «Ni mogoče, in vlada je po besedah ministra Mora to svečano potrdila, misliti, da se lahko nadaljuje po poti ekonomskega sodelovanja, obenem pa vztraja, na politični ravni, v akciji iracionalne teritorialne zahteve. Stališče, ki so ga zavzeli nekateri tudi krajevni krogi in nekateri časopisi, je danes usmerjeno samo v podpihovanje polemik in sovraštva, ki nima nič skupnega s politiko prijateljstva, ki jo vodi italijanska vlada, ne samo v državni, ampak v evropski prespektivi, ki je življenjske važnosti za našo deželo in za naše mesto, kot je bilo že večkrat poudarjeno. Zanetti je še pripomnil, da hujskanje in polemika samo negativno vplivajo in uničijo dosedanje moralne in materialne uspehe.

Tudi tokrat nacionalisti in fašisti škodujejo interesom tukajšnjega prebivalstva. Ob koncu je Zanetti omenil skupno sporočilo o obisku predsednika Tita v Italiji ter poudaril moralno dolžnost vseh izvoljenih predstavnikov, da se zavzemajo za izboljšanje življenjskih pogojev obmejnega prebivalstva, kar pa ne bo mogoče doseči z iracionalno polemiko in političnimi špekulacijami.

Pokrajinski svet je nato odobril razne upravne sklepe ter enotno resolucijo o nujnosti reforme socialnega skrbstva.

Na dnevnem redu je bila tudi potrditev izida natečaja za mesto direktorja psihiatrične bolnišnice in imenovanje prof. Franca Basaglie, ki je zmagal na natečaju. Kakor je znano si je prof. Franco Basaglia pridobil velika priznanja in ugled kot specialist in realizator novih metod in prijemov na področju psihiatrične oskrbe. V zvezi s tem je predsednik Zanetti podal zelo obširno poročilo o programskem načrtu za reformo struktur in delovanja v psihiatrični bolnišnici in sploh glede psihiatrične oskrbe. Njegovo poročilo in imenovanje prof. Basaglie so odobrili svetovalci vse svetovalske skupine, razen liberalcev in misovcev.

Prenos pristojnosti z države na dežele

V sredo so se predstavniki italijanskih dežel s posebnim statutom sestali v Rimu s člani medparlamentarne komisije za deželna vprašanja, ki jo vodi senator Oliva. Na sestanku, ki se ga je za našo deželo udeležil odbornik Stopper, so obravnavali vprašanje prenosa državnih pristojnosti na dežele na podlagi člena 117 republiške ustave. Država se namreč pripravlja na to, da s posebnimi odloki prepusti novo nastalim deželam z rednim statutom določene pristojnosti, to pa odpira vrsto vprašanj tudi v «starih» deželah s posebnim statutom. Ta vprašanja zadevajo po eni strani obseg posameznih pristojnosti, po drugi pa časovno zaporedje ustreznih postopkov. Stopper je v tej zvezi poudaril nujnost, naj se deželam s posebnim statutom priznajo vsaj enake pristojnosti kakor «rednim» deželam, pa tudi istočasno.

Načrti za preureditev struktur umobolnice in psihiatrične oskrbe

Za obnovitvena dela bodo od 1972 do 1975 porabili 3.085.000.000 lir

Na sinočnji seji pokrajinskega sveta je predsednik pokrajine dr. Zanetti podal obširno poročilo o večletnem programskem načrtu pokrajinske uprave glede preureditve struktur tržaške umobolnice in psihiatrične oskrbe. Navedel je tudi program raznih obnovitvenih del in posegov v umobolnici v dobi od leta 1972 do 1975 za skupno vsoto 3,085.000.000 lir.

Dr. Zanetti je v svojem dolgem in zelo zanimivem poročilu najprej pripomnil, da je vprašanje psihiatrične oskrbe končno le prešlo v okvir medicine, kamor spada. Gre za medicinski in socialni problem, zato pokrajinska uprava meni, da lahko začnemo govoriti o psihiatrični oskrbi kot enemu izmed momentov splošnega načrta, ki naj teži k ohranjevanju zdravja v splošnem smislu, bolj kot k zdravljenju posameznih specifičnih bolezni. Veliko važnost imajo preventiva, usposabljanje bolnikov, da se vključijo v družbo in da sami sodelujejo pri svojem zdravljenju, kakor tudi nov, človeški odnos družbe, ki mora prispevati svoj delež, da se odstranijo negativni činitelji, da se vzpostavijo človeški odnosi, da se ne gleda na prizadetega kot na nekakšnega izobčenca. Bolnik mora imeti občutek, da je član človeške družbe zdravstveno osebje pa ne sme biti nekakšen stražar.

Preprečevalni pripomočki in ukrepi morajo biti tesno povezani s socialnim okoljem in morajo ščititi ogrožene pred negativnimi vplivi. Priti je treba do tega, da se bo vsak občan znal braniti pred socialnimi posledicami bolezni, pred izločenjem iz družbe. Preventiva ne sme biti le pravočasna diagnoza, ampak ohranitev zdravja. Zdravniško osebje ne bo delovalo le za zidovi psihiatrične bolnišnice, ampak v družbi in z družbo. Oskrba v bolnišnici mora priti v poštev šele, ko je za zdravje bolnika potrebno večje varstvo, pri zdravljenju pa mora sodelovati ves kolektiv bolnišnice, tako da se bo bolnik polagoma prepričal, da je sam najbolj poklican, da se zdravi in ozdravi. Za tretjo fazo, to je po odpustu iz bolnišnice, pa je neobhodno potrebno, da družba pokaže svojo pripravljenost sprejeti okrevanca in mu pomagati.

Po teh splošnih ugotovitvah je dr. Zanetti navedel program preureditve struktur in psihiatrične oskrbe v tržaški pokrajini, o čemer so se dogovorili z vodstvom psihiatrične bolnišnice in zdravniškim osebjem.

Na področju preventive bo treba vzpostaviti mrežo tehnikov za zdravstveno - psihiatrično nadzorstvo v raznih ustanovah (šola, družina, delovno mesto, prosti čas, itd.). Za to bodo potrebne ambulante, poldnevne in nočne bolnišnice itd. Temeljito bo treba preurediti in obnoviti ustroj v psihiatrični bolnišnici, uvesti sodobne metode zdravljenja in odnose z bolnikom.

V tržaški psihiatrični bolnišnici je zdaj približno 1200 bolnikov, 1 direktor, 2 primarija, 5 zdravnikov in en psiholog. Socialno službo opravljata dve socialni delavki. Uveljaviti je treba zakon štev. 431, ki določa na 125 bolnikov enega primarija, 1 pomočnika in vsaj 1 asistenta, enega socialnega delavca in enega psihologa. Na podlagi tega zakona bi morala imeti umobolnica osem primarijev, 8 pomočnikov in 12 asistentov za delo v bolnišnici in zunaj.

Obvestilo šolnikom

V Kulturnem domu bosta v decembru dve zanimivi predavanji za šolnike. V petek, 3. decembra ob 18. uri bo predaval pedagog Franc Munih, v petek, 17. decembra ob 17.30 pa profesor Mirko Lužnik. nam. sekret. za kulturo in prosveto.

Spominski večer za tov. Venčkom

Barkovljanska sekcija KPI «Marij Matjašič - Milan» bo priredila v soboto, 27. novembra 1971 ob 19. uri pri Rumeni hiši «Spominski večer za tovarišem Venčkom Krečičem». Govorili bodo Franc Gombač, Jelka Gerbec in Riko Pertot. Ob tej priliki bodo poimenovali dvorano pri Rumeni hiši po tovarišu Krečiču.

Nastop francoskih gledališčnikov

V okviru nastopov tujih gledaliških skupin, ki jih tržaško Stalno gledališče prireja v letošnji sezoni, smo sinoči v gledališču Rossetti gledali francosko skupino «Comédie de l'Ouest» (gledališka skupina za zahodne predele Francije), predstavila pa se je z De Mussetovo komedijo v dveh dejanjih «Marianine muhavosti».

Ne da bi se spuščali v podrobnejše ocenjevanje uprizorjenega dela, kot tudi samega francoskega gledališkega ansambla, bi želeli na tem mestu opozoriti le na nekaj. Zdi se nam, da so gostovanja tujih gledaliških skupin upravičena šele tedaj, ko tuji gledališčniki prihajajo k nam v goste bodisi, da nam prikažejo vredno delo v tujem jeziku in nas tako opozorijo na sočnost izvirnika, bodisi da zaigrajo v tistem gledališkem naturelu in posebnostih, ki so recimo tako značilne za ene, za druge pa ne.

S sinočnjo predstavo pa je bilo tako: De Mussetovo delo o očarljivi Mariani, njenem ljubosumnem možu in ljubimcih prav gotovo ni moglo navdušiti občinstva, razen nekaj tistih sladokuscev francoskega jezika, katerim — tako se zdi — je bila predstava namenjena. Po drugi strani pa je bila tudi sama igra, sicer ansambelsko dobro uvežbanega igralskega zbora, bolj na ravni neke «pièce bien faite», kot pa na ravni tistega, kar smo si pričakovali: gledališki sestanek s francoskim teatrom.

Teatro stabile napoveduje še nekaj podobnih predstav: nastop nemškega in beograjskega gledališča.

DESETLETNA KLEPETULJA SPRAVILA V ZADREGO NIXONOVE SODELAVCE

David Kissinger: «Nixon bo obiskal Peking marca»

Ameriški predsednik pripravlja srečanje s Pompidoujem

SAN CLEMENTE, 25. — Komaj desetletni deček je spravil v veliko zadrego funkcionarje Bele hiše, ko je na ves glas povedal novinarjem, da bo predsednik Nixon obiskal Kitajsko prve dni marca. Dogodek se je pripetil med poletom v San Clemente. Skupaj z ameriškim predsednikom in njegovimi svetovalci je potovalo tudi nekaj časnikarjev, ki so radovedno vrtali, kdaj bo ameriški predsednik obiskal Peking. Do sedaj so funkcionarji Bele hiše skrbno skrivali to tajnost in vedelo se je le, da bo obisk pred koncem maja 1972. Preden je Kissinger odgovoril novinarju z običajnim diplomatskim stavkom, ga je prehitel desetletni sin David in lepo naglas povedal, da bo Nixon prve dni marca v Pekingu.

Ob dečkovi izjavi so svetovalci ameriškega predsednika prebledeli. Glasnik Bele hiše Ziegler je pogledal proti nebu, Kissinger pa je po prvem trenutku osuplosti rezko ukazal sinu, naj se ne vtika v pogovore odraslih in naj se takoj odpravi na svoj prostor. Dečku je sledil tudi Ziegler, vendar nekaj trenutkov pozneje se je mali David vrnil in je pojasnil novinarjem: «Gospod Ziegler mi je rekel, naj vam povem, da sem to novico slišal po radiu.»

Časnikarji, ki so bili prisotni pravijo, da so se ob tem pojasnilu funkcionarji Bele hiše skoraj onesvestili.

Nixon je obljubil, da bo povedal točen datum svojega obiska na Kitajskem v sredo, v dobro obveščenih krogih pa se je govorilo, da bo obisk marca ali aprila. Glasnik Bele hiše Ziegler je tudi dejal, da so vesti o nesporazumih s kitajskimi voditelji glede obiska ameriškega predsednika le izmišljotina.

Policija v Los Angelesu je danes aretirala nekega vojaka, ki je bil dodeljen Nixonovi straži, dokler je bil ta na obisku v Kaliforniji, ker je prekupčeval z razstrelivom. Vojak je tudi imel dovoljenje za vstop v predsednikovo hišo v San Clementeju.

Policija meni, da vojak ni koval zarote proti Nixonu. Aretirali so še druge tri vojakove pajdaše pod obtožbo združevanja z zločinskimi nameni, prevažanja in prekupčevanja z razstrelivom.

Svetovalci ameriškega predsednika zelo aktivno pripravljajo srečanje s francoskim predsednikom Pompidoujem, kajti vse kaže, da bo to srečanje le začetek Nixonovih posvetovanj z zavezniki pred obiskom v Moskvi in Pekingu. V Washingtonskih diplomatskih krogih se govori, da bosta predsednika predvsem razpravljala o odnosih med vzhodom in zahodom tre o monetarni krizi.

RADIO VELEVIZIJA

PETEK, 26. NOVEMBRA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Casamassimov orkester; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Sodobni italijanski skladatelji; 19.10 Slovenski narečni dokumenti; 19.20 Novosti v naši diskoteki; 19.40 Oktet «Planika» iz Gorice; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.50 Folklorni plesi; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Dečki v raznih deželah; 15.30 Jazz koncert; 16.00 Moj Kras.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.30, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.10 Jutranja glasba; 8.15 Orkestri; 9.00 Berimo skupaj; 9.15 Mali juke box; 10.05 Glasbena medigra; 10.30 Glasbena oddaja; 11.00 Operni odlomki; 11.30 Glasbeni cocktail; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po željah; 14.05 Tretja stran; 14.15 Polke in valčki; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Topspops; 16.00 Primorski dnevnik; 16.20 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.10 Beneške popevke; 17.35 Novo in moderno; 18.00 Simfonični koncert; 19.00 Poje Giovanna; 19.30 Prenos RL; 22.15 Glasbena oddaja; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Plošče; 13.15 Poje Dionne Warwick; 13.30 Radijska igra v tridesetih minutah; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 19.00 Glasbena oddaja; 19.30 Ameriška folk glasba; 20.20 Gledališče in literatura; 20.50 Simfonični koncert; 22.40 Italijanska ljudska glasba.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 15.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta Massimo Ranieri in Christy; 8.40 Operni odlomki; 9.35 Barve in zvoki orkestra; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Popevke; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 Glasbena oddaja; 13.00 «Hit parade»; 13.50 in 18.05 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.40 Kulturna oddaja; 16.05 Popoldanski glasbeni spored; 18.45 Nove italijanske popevke; 19.00 Italijanska ljudska glasba; 20.10 Supersonic; 21.00 Knjige na polici; 21.40 Ženska v letih '70; 22.40 Radijska priredba; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 11.45 Italijanska sodobna glasba; 12.20 Plesna glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Otroški kotiček; 14.30 Dvorakova glasba; 15.15 G. Menotti: «Tat in tetka»; 17.20 Strani iz albuma; 17.40 Pogovor z vzgojitelji; 18.45 Mali planet; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.15 Simboli v človeškem življenju; 21.30 Albinonijev koncert.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Nabožna glasba; 10.20 Italijanska glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Skladbe za klavir; 12.40 Simfonični koncert; 13.40 Mozartovi kvarteti; 14.10 Italijanska sodobna glasba; 15.30 Simfonična glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Zgodba iz NOB; 9.35 Od melodije do melodije; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Majhna parada arij in plesov; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 «Čez polja in potoke» z godci in pevci; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Z orkestrom Madžarskega Radia; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 20.00 Slovenski zbori tekmujejo; 20.30 «Top pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo: Miles Davis — Brother Jack McDuff.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Življenje doma; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francoščine; 17.00 TV za najmlajše: «Magnus»; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke: «Pustolovščine po vsem svetu»; 18.00 Risanke; 18.05 Nabožna oddaja; 18.30 Evropski dnevi; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Človeški organizem; 22.00 Moskva v glasbi; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Mozartova opera «Tako delajo vse».

JUG. TELEVIZIJA

9.30 TV v šoli: TV vrtec, Kolesar v prometu, Umetniški tekst, Dinara, Elektromagnetni valovi; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Osnove splošne izobrazbe: Spoznavanje prirode in družbe; 17.45 L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik — II del; 18.15 Obzornik; 18.30 Glasbeni dnevnik; 19.00 Mestece Peyton; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Slavna imena: Jean Gabin v filmu: Židovi Malapage; 21 55 Gala UNI CEF — I. del; 22.45 Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Otroški kotiček: «Čudodelni ključ»; 20.15 Dnevnik; 20.30 TV film: «Nem poziv»; 21.20 Glasbena oddaja.